СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 13 ЛИПНЯ 2001 РОКУ ЧИСЛО 28 VOL. CVIII FRIDAY, JULY 13, 2001 No. 28

За свободу слова журналісти платять життям

Події останнього тижня знову прикували увагу світової громадськости до проблеми свободи слова в Україні. На Парляментській асамблеї ОБСЕ з нагоди вручення премії в галузі журналістики вдові загиблого українського журналіста Георгія Ґонґадзе прозвучав протест проти застосування цензури публікацій шляхом судового тиску, терору і вбивств журналістів. І одночасно світ зворушила вістка про вбивство на Донбасі ще одного незалежного журналіста – Ігоря Александрова.

Найбільш відоме число, прийняте рядом міжнародних організацій, що за роки незалежности в Україні загинуло 11 журналістів, але йдеться про найвідоміших. За даними „Радіо Свобода" за цей час загинуло понад 40 журналістів.

На Заході вже зазначили, що „свобода преси в Україні коштує кулі" і Парляментська асамблея Організації з Безпеки і Співпраці у Европі під час засідань 6-10 липня ухвалила спеціяльну резолюцію щодо ситуації в Україні, де назвала становище „тривожним".

Дружині журналіста Георгія Ґонґадзе вручено його нагороду

Георгій Ґонґадзе

ПАРИЖ. – Дружині журналіста Георгія Ґонґадзе 6 липня, на церемонії відкриття 10-ої Парляментської асамблеї Організації з безпеки та співпраці у Европі (ОБСЕ), вручено премію ОБСЕ в галузі журналістики за 2001 рік, присуджену її чоловікові посмертно. 21 квітня Г. Ґонґадзе та еспанський журналіст Хозе Луїс Лопес де Лакаль, вбитий у травні 2000 року сепаратистами в Північній Еспанії, стали лавреатами премії ОБСЕ у галузі журналістики за 2001 рік.

На церемонії вручення премії М. Ґонґадзе заявила, що має намір використати цю премію на втілення ідеалів свого чоловіка. Вона сказала, що Георгій заслуговував на цю премію ще за життя. За її словами, ця премія допоможе їй та її дітям пишатися своїм чоловіком і батьком. Вона висловила сподівання, що її діти пишатимуться тим, що народилися в Україні. Для М. Ґонґадзе символічно, що вона отримує премію в Парижі, де народився прадід Георгія, який, за її словами, був ідеалістом, оскільки у 30-ті роки привіз сім'ю в Радянський Союз в пошуках ідеального суспільства. Георгій також був ідеалістом, і для Мирослави не стане несподіванкою, якщо її діти також будуть ідеалістами. Водночас вона висловила сподівання, що її діти вмітимуть боротися

(Закінчення на стор. 5)

Після жорстокого побиття помер журналіст Ігор Александров

СЛОВ'ЯНСЬК, Донецької обл. – 7 липня у міській лікарні, не повертаючись до свідомости після звірячого побиття 3 липня, помер директор Слов'янської телерадіокомпанії „ТОР" Ігор Александров. 45-річний журналіст помер від травм голови. Він був одружений і мав двох дітей – сина та доньку. Замах на журналіста було скоєно вранці, 3 липня, біля входу до приміщення телекомпанії. Правоохоронні органи пов'язують напад на журналіста з його професійною діяльністю. Міський відділ міліції Слов'янська визначив винагороду – 3 тис. гривень за надання інформації, яка допоможе в розслідуванні вбивства журналіста.

У 1998 році проти І. Александрова порушувалася кримінальна справа за фактом образи чести та гідности народного депутата Олега Лещинського, якого журналіст назвав „горілчаним королем", а його бізнес – таким, що несе горе родинам. Рішенням міського суду І. Александрова було позбавлено права займатися журналістською діяльністю впродовж п'яти років. У 2000 році справу було закрито

Ігор Александров

через відкликання скарги депутата. І. Александров наполягав на скасуванні першого вироку суду і вимагав, аби справу закрили за відсутністю складу злочину, визнали помилку прокуратури і відшкодували моральні збитки. За-

(Закінчення на стор. 5)

Банкрутство банку „Україна" може затьмарити „касетний скандал" Миколи Мельниченка

У попередньому числі „Свободи" було вміщено повідомлення про банкрутство аграрного банку „Україна" – одного з найбільших в Україні. Банк був заснований у 1991 році, у 1998 році пережив кризу через неповернення кредитів, наданих під гарантії уряду, минулий рік завершив зі збитками у 96 млн. гривень, а в нинішньому році оголошений банкрутом. Від банкрутства може постраждати понад 8 млн. вкладників. В разі ліквідації цього банку збанкрутують понад 200 тисяч підприємств, втратять працю 16 тисяч працівників самого банку.

КИЇВ. – Слідча комісія щодо з'ясування обставин, які призвели банк „Україна" до кризи, вже попередньо визначила декілька причин банкрутства, повідомив на прес-конференції 10 липня голова тимчасової комісії щодо з'ясування причин кризового стану Віктор Король. Комісія виявила, що серед причин краху банку „Україна" чітко простежується відсутність контролі акціонерів цього банку за його діяльністю. Упродовж двох років не проводилися збори акціонерів, які взагалі не знали, що відбувається в банку. „Ця банківська установа існувала на розсуд і користь окремих осіб", - зазначив голова комісії. Кредити надавались тим структурам, які не могли за них розрахуватися. При цьому фінансування позичальників банку відбувалося навіть тоді, коли вони не виплачували відсотки на перших етапах використання кредиту. Банк видавав кредити під урядові гарантії, а зараз уряд визнає лише 25 млн. грн. кредитів, які отримані під його гарантії, із 400 млн. грн., оформлені банком. Виявлені випадки надання кредитів під заставу майна, яке не відповідало сумі кредиту, або взагалі без відсотків за кредити. Кредити банку „прикривалися" сільським господарством, в той час як вони взагалі до сільського господарства не мали відношення.

Відсутність контролі за діяльністю цього комерційного банку з боку Національного банку України (НБУ), уряду і правоохоронних органів подана як ще одна причина кризи.

В Україні, де існує багато великих банків, повністю відсутня єдина, прозора система контролі, яка дозволяла б відслідковувати комерційну діяльність таких банків. В. Король сказав, що прізвища винних у цій ситуації комісія обов'язково оприлюднить до 1 жовтня, незважаючи на їхні посади і місце у суспільстві. Паралельно з розслідуванням фактів і причин, які призвели банк „Україна" до кризового стану, комісія плянує підготувати пропозиції законодавчих змін, які дозволили б запобігти повторенню ситуації в інших банках.

Верховна Рада направила депутатський запит голові правління Національного банку Володимирові Стельмаху, в якому зазначається, що у наданні кредитів НБУ банку „Україна" сприяли окремі члени уряду, колишній прем'єр-мініс-

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Святіший Отець „надзичайно задоволений візитою“

КИЇВ. – Папа Іван Павло II „надзвичайно задоволений“ своєю візитою в Україну, оскільки виповнилася його давня мрія, повідомив на прес-конференції 9 липня Апостольський нунцій в Україні Архиєпископ Нікола Етерович. 4 липня Святіший Отець провів у Ватикані загальну авдієнцію на площі святого Петра, яку повністю присвятив своїй подорожі в Україну. Під час цієї авдієнції Іван Павло II виступив з промовою „Катехетичне повчання – подорож в Україну“, в якій ще раз подякував Богові за надану можливість здійснити цю подорож, що „давно зріла в серці“. „Моє паломництво було даниною поваги до святости землі, що просякла кров'ю мучеників“, – сказав Іван Павло II.

Н. Етерович сказав, що понтифік „неначе помолодшав на 10 років, і всі проведені в Україні дні відчував себе просто чудово“.

Дипломи за співпрацю

КИЇВ. – На запрошення міністра закордонних справ А. Зленка 8- 9 липня в Україні перебував з візитою міністер закордонних справ Польщі Владислав Бартошевський. Київ і Варшава домовилися щороку нагороджувати спеціяльними дипломами по одному громадянинові України і Польщі за найбільший внесок у розбудову українсько-польських взаємин у різних сферах політичного, економічного та культурного життя. Така ініціятива вже існує між Польщею та Німеччиною, Польщею та Росією. Польща вважає за доцільне підтримувати з Україною розвиток культурної й наукової співпраці. В. Бартошевський зазначив, що важливою справою є підтримка польсько-українського університету в Любліні.

Директора шахти засуджено умовно

КРАСНОДОН. – 6 липня оголошено вирок суду у кримінальній справі за фактом аварії на шахті ім. М. Баракова, під час якої загинуло 80 гірників. Колишній директор шахти засуджений до 5 років позбавлення волі умовно, гірничий майстер – до 4 років умовно (він – один з семи, які залишились живими), головний інженер – до 3.5 року загального режиму, головний механік і начальник дільниці засуджені до 5 років загального режиму. Вдови гірників, які пікетують Луганську обласну адміністрацію від 1 червня, повідомили, що мають намір оскаржити рішення суду, особливо стосовно колишнього директора шахти Володимира Докучаєва.

В Одесі почалось навчання „Сі бриз-2001“

ОДЕСА. – Навчання „Сі Бриз-2001“ стане ще одним важливим кроком у зміцненні довіри на земній кулі, сказав заступник міністра оборони України, адмірал Михайло Єжель 6 липня в Одесі, на офіційній церемонії відкриття багатонаціонального навчання „Сі Бриз-2001“. Навчання складається з трьох окремих частин – комп'ютерного командно-штабного навчання, морської та берегової. У навчанні, крім ВМС України і США, беруть участь військовослужбовці Болгарії, Великої Британії, Греції, Грузії, Італії, Канади, Голяндії, Німеччини, Росії і Румунії, загалом близько 1,5 тис. осіб . У навчанні задіяно 7 українських кораблів і суден, корабель берегової охорони США і великий десантний корабель ВМС Туреччини, 7 літаків, 3 вертольоти, 34 одиниці броне- та автотехніки. Навчання завершається 16 липня.

У суботу, 7 липня, у ніч на Івана Купала, в Музеї української архітектури і побуту у селі Пирогові під Києвом відбулися народні гуляння. На світлині: дівчина пускає ритуальний вінок за водою.

Фото УНІАН

Жінок продавали жінки

КИЇВ. – За шість місяців цього року з 77 осіб, притягнутих до кримінальної відповідальности за торгівлю людьми, 40 становили жінки, повідомив 6 липня начальник відділу боротьби з торгівлею людьми Міністерства внутрішніх справ України Микола Аксюта. За порушеними цього року справами проходить 216 потерпілих, з них 13 – неповнолітні. Загалом порушено 96 справ, з них 30 – проти утримувачів притонів, решта – проти звідників і сутенерів. За його словами, наразі також порушено 83 кримінальних справ за виготовлення і розповсюдження порнопродукції. 67 громадян України притягнуто до кримінальної відповідальности за торгівлю людьми в інших країнах, у першу чергу в Туреччині (15 осіб). Зберігається тенденція до збільшення числа жінок, які свідомо їдуть за межі України, щоб займатись проституцією.

Нові банкноти і монети

КИЇВ. – Національний банк з 6 липня ввів в обіг банкноти номіналом 2 гривні зразка 2001 року. Дизайн і елементи захисту банкнот номіналом практично не відрізняються від 2-гривневих банкнотів зразка 1995 року. На лицьовій стороні напис „Голова Правління банку“ змінений на „Голова“ і перенесений разом з підписом до верхньої частини банкноти. На зворотній стороні змінено рік випуску банкнот. Національний банк України, продовжуючи серію „Спорт“, з 6 липня ввів в обіг також пам'ятні монети „Хокей“ номіналами 2 і 10 гривень. Монети присвячені XIX зимовій Олімпіяді.

Буде виданий ювілейний примірник Конституції

КИЇВ. – Готуючись до святкування 10-річчя незалежности України, парлямент заплянував видання ексклюзивного примірника Конституції України, обкладинка якого буде виготовлена з дорогоцінних металів вищої проби та інкрустована коштовним камінням. На цьому примірнику присягатимуть народні обранці всіх майбутніх скликань Верховної Ради.

Установчий з'їзд об'єднання „За Україну“

КИЇВ. – 7 липня у Києві відбувся установчий з'їзд нового політичного народно-патріотичного об'єднання „За Україну“, створеного для захисту національно-патріотичних інтересів України, протистояння кримінально-олігархічним кланам, конституційної оборони суверенітету України і її законодавства. На з'їзді були присутні 92 делегати з 23 областей України, Криму та Києва. Обрано п'ятьох рівноправних співголів об'єднання – народних депутатів України Бориса Олійника, Михайла Сироту, Олександра Сергієнка, Ярослава Федорина та Юрія Кармазина. Організатори об'єднання відстоюють парляментсько-президентську форму правління в Україні, відкритість і рівноправність у міжнародних відносинах, об'єднання зусиль з метою протистояння олігархічно-кримінальним кланам.

З Німеччини повернули старовинну картину

УМАНЬ. – 6 липня до міського музею повернуто картину невідомого майстра XVII століття, вивезену до Німеччини під час Другої світової війни. Як повідомило Посольство ФРН у Києві, цим заходом німецька сторона підтвердила виконання своїх зобов'язань згідно з двосторонньою угодою про культурне співробітництво між Україною та Німеччиною. Картина зі зображенням сцени з сільського життя тривалий час зберігалася в архіві одного з німецьких музеїв. Лише під час реставрації німецькі фахівці встановили, що вона є українською власністю.

Похорон провідника братства біженців

ВІННИЦЯ. – 10 липня відбувся похорон провідника громадської організації „Подільське братство біженців“, одного зі засновників Вінницької групи Міжнародної амнестії „Україна-5“ Н. Патріса, який загинув 8 липня, в ніч на Івана Купала. Доктора Н. Патріса було жорстоко убито у під'їзді будинку, де він мешкав зі своєю дружиною і півторарічною донькою. Н. Патріс походив з Руанди і належав до народности, яку фактично повністю було знищено під час ґеноциду 1995-1996 рр. Навчаючись у Вінницькому медичному університеті, він разом зі своїми друзями заснував Вінницьку групу Міжнародної амнестії і брав активну участь у її діяльності, збирав підписи за створення постійно діючого Міжнародного кримінального суду і притягнення винних у злочинах проти людства до відповідальности.

Підписано декларацію з приводу СНІДу

КИЇВ. – Під час Спеціяльної сесії Генеральної асамблеї ООН з питань ВІЛ-СНІДу, яка відбулася 25-27 червня у Нью-Йорку, Україна підписала Декларацію зобов'язань боротьби з епідемією ВІЛ-СНІДу, повідомив на прес-конференції координатор системи ООН в Україні Даглас Ґарднер. Декларація визначає маштаби епідемії, основні напрями роботи країн, які підписали документ, у боротьбі з ВІЛ-СНІДом, їх зобов'язання перед світовою спільнотою у вирішенні проблеми. Документ підписали189 країн – членів ООН. Світовий Банк надасть Україні кредит у розмірі близько 40 млн. дол. на профілактику ВІЛ-СНІДу вже у другій половині цього року, повідомив голова місії СБ в Україні Ґреґорі Еджейчак на прес-конференції, присвяченій підписанню Україною Декларації зобов'язань боротьби з епідемією ВІЛ-СНІДу.

За повідомленнями інформаційних агентств

Президент Таджикистану Емомалі Рахмонов відвідав Україну

КИЇВ. – Президент Таджикистану Емомалі Рахмонов завершив 6-липня триденну офіційну візиту в Україну, під час якої він і Президент України Л. Кучма 6 липня підписали Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Таджикистаном. Підписане також спільне комюніке за підсумками візити і ще 12 документів, що стосуються взаємин між двома державами.

Президенти відзначили позитивну тенденцію збільшення обсягів торговельного обороту між двома державами і висловили упевненість, що зі запровадженням режиму вільної торгівлі між Україною і Таджикистаном процеси товарообігу будуть значно збільшені.

Таджицька сторона сподівається, що ситуація в енергетиці цієї країни поліпшиться завдяки співпраці з Україною, оскільки на діючих гідроспорудах у Таджикистані працює українське обладнання. Таджикистан зацікавлений в інвестиціях для добудовування гідроелектростанцій.

Україна має обмежені можливості військово-технічної співпраці з Таджикистаном, однак може закріпитися на ринку цієї держави. На думку експертів, незважаючи на чітку орієнтацію на Москву, військові Таджикистану придивляються до можливостей, які може запропонувати Київ. Таджикистан веде майже безперервну боротьбу з узбецькими ісламістами і потребує сучасних озброєнь, а також модернізації застарілої техніки. Такі послуги могла б надати Україна.

Таджикистан посідає шосте місце в світі з запасів питної води, гідроенергетики. Таджикистан має великі запаси золота і найбільші в світі родовища срібла, він багатий родовищами коштовних каменів.

УНІАН

Посол Росії про співпрацю обох держав

КИЇВ. – „Деякі політики в Росії і досі вважають, що незалежна Україна – це тимчасове явище і що Росія в перспективі повинна поглинути Україну", – заявив 11 липня в інтерв'ю „Нєзавісімой газєтє" Надзвичайний і Повноважний Посол Росії в Україні Віктор Чорномирдін. Цими словами В. Чорноморирдін відреагував на висловлювання у російській та українській пресі про те, що в його особі Москва призначила свого намісника в Україні. „Москва і Київ повинні координувати свої інтереси, тобто на взаємній домовлености шукати вирішення спірних питань таким чином, щоб не завдавати матеріяльного і морального збитку один одному, нехай навіть шляхом часткової відмови від миттєвої вигоди, – зауважив Віктор Чорномирдін. – Україна є державою не західньої, а слов'янської цивілізації, сотні років спільної з Росією історії роблять Україну її природнім партнером". Торкаючись гуманітарної співпраці Росії і України, В. Чорномирдін зазначив, що ця співпраця перебуває у стані стагнації. Він визнав, що російська культура в Києві представлена незрівнянно краще, ніж українська у Москві.

Петро Кагуй,
„Радіо Свобода"

ООН: Україна посідає 74-те місце у світі за рівнем життя

КИЇВ. – Україна посіла 74-те місце в оцінці розвитку потенціялу країн, наведеній у доповіді про розвиток людини за 2001 рік, що підготовлена Програмою розвитку ООН. Під час презентації цієї доповіді в представництві ООН в Україні постійний представник програми Даґлас Ґарднер заявив журналістам, що в доповіді минулого року Україна посідала 78-ме місце, але це не означає, що рівень її розвитку підвищився, оскільки індекс практично не змінився. Зростання пов'язане лише з різким зниженням потенціялу інших країн, зокрема Казахстану. Індекс розвитку країни визначається великою кількістю чинників, серед яких основні – рівень валового продукту на душу населення, очікуваний рівень життя, доходи населення, стан освіти та медичного обслуговування. Перші три місця в оцінці індексу розвитку людського потенціялу посідають Норвегія, Австралія і Канада. Росія перебуває на 55-му місці, Білорусь – на 53-му, Польща – на 38-му.

* * *

Щорічно експерти ООН публікують дані щодо рівня життя в країнах світу на основі так званого „індексу розвитку людського потенціялу". Цього року першість за рівнем доходів на душу населення, середньою тривалістю життя та іншими якісними показниками посіла Норвегія, а у кінці списку з 162 країн перебуває С'єрра Леоне.

У першій десятці країн з високим рівнем життя цього року мало змін. Норвегія, Австралія, Канада, Швеція, Бельгія, США, Ісляндія, Нідерлянди, Японія, Фінляндія мають не лише високий рівень доходів на душу населення і середньої тривалости життя, але й значні успіхи в освіті, розвиткові інформаційних та інших високих технологій.

Оглядачі відзначають значні зрушення в основних показниках „індексу розвитку людського потенціялу" в країнах, що претендують на вступ до Европейського Союзу, – Словенії, Чехії, Словаччині, Польщі, Угорщині, Хорватії, Болгарії, Румунії. Поширення Інтернету, мобільного телефонного зв'язку та інших базових технологій тягнуть за собою позитивні зрушення у медицині, сільському господарстві, що впливає на зростання загального рівня життя таких країн. Цього року відбулися певні позитивні зрушення у рівні життя в країнах СНД. Найвище піднялася Білорусь – 53 місце, Росія порівняно з минулим роком підвищилася з 62 місця до 55 місця серед 162 країн цієї оцінки ООН. Україна перебуває на 74 місці, а найгірші показники – у Таджикистану, який займає 113 місце.

У документі ООН йдеться про долання тяжкої спадщини комунізму у країнах Східньої Европи та колишнього СРСР. У Росії відбувається невпинне зменшення кількости населення, за даними демографів воно зменшиться з 150 мільйонів на початку 90-их до 130 мільйонів у 2015 році. Подібні тенденції помітні й в Україні, де вже за останні десять років відзначається зменшення населення більш як на 3 мільйони осіб. До цього додаються проблеми наркоманії і СНІДу: в Україні при слабкому розвиткові медицини налічується до 300 тисяч уражених вірусом імунодефіциту.

Василь Зілгалов
„Радіо Свобода"

Конференція з проблеми „малих озброєнь" і Україна

НЬЮ-ЙОРК. – В ООН від 9 липня до 22 липня відбувається міжнародна конференція з питань незаконного обігу малих озброєнь. Під критерій „малі озброєння" підпадають усі види стрілецької зброї калібру до 20 мм , переносні противотанкові керовані ракети або переносні зенітно-ракетні комплекси.

За даними міжнародних організацій, у світовому обігу малих озброєнь 40 відсотків припадає на нелегальний продаж. Україну представлятиме голова Державного комітету з політики військово-технічного співробітництва та експортного контролю при Президентові України Леонид Рожен. Україна вважається значним постачальником малих озброєнь, оскільки має великі запаси, що залишилися з часів СССР. Торік на вимогу міжнародних організацій Україна була змушена підписати спеціяльний документ, згідно з яким вона інформує міжнародні організації про постачання малих озброєнь, що, на думку експертів, призвело до певних збитків для України.

* * *

Представники 180 держав розмірковують в Нью-Йорку над тим, як перекрити нелегальні канали торгівлі зброєю. Британська газета „Ґардіан" присвятила Україні спеціяльний репортаж з цієї теми – адже саме українську державу регулярно звинувачують у продажу зброї країнам, на які накладено міжнародні ембарго. Зі свого боку офіційний Київ рішуче відкидає такі звинувачення і стверджує, що це справа рук конкурентів Києва на міжнародних ринках озброєння.

Хоча Україна – не єдиний учасник торгівлі стрілецькою зброєю, історія її збройової промисловости від часу здобуття незалежности виявляє механізм цього бізнесу. За радянської доби Україна була бастіоном Радянської армії – на її території було розташовано 800 тисяч військовослужбовців, майже втричі більше від нинішньої української армії. В Україні було зосереджено третину всієї оборонної промисловости СРСР: Україна виробляла таку кількість зброї і військової техніки, якою можна було б озброїти 5 фронтів у час Другої світової війни. Відтоді, як Україну охопила тривала економічна криза, оборонні витрати покривали тільки 17 відс. від необхідних потреб, а новопосталі торгівці зброєю разом з армійськими офіцерами, розтягали неосяжні запаси надлишків, продаючи зброю по всьому світу.

Наприкінці 90-их в українській оборонній промисловості запанував хаос, штучно спричинений тими, хто хотів „погріти" на цьому руки. Захід став впливати на керівництво країни, щоб воно навело порядок у цьому секторі економіки і взяло під контроль торговців зброєю.

У відповідь Л. Кучма призначив парляментську комісію для розслідування звинувачень у нелегальній торгівлі зброєю. Комісія дійшла висновку, що протягом 6 років, починаючи з 1992-го, коли військові арсенали України оцінювалися в 89 мільярдів долярів, з них було викрадено і значною мірою перепродано зброї, військової техніки і устаткування на 32 мільярди долярів. Але розслідування раптово перервали, 17 томів зібраних документів зникли, а членів комісії змусили мовчати.

Розслідування очолював народний депутат, колишній заступник міністра оборони генерал-лейтенант Олександер Ігнатенко. Військовий суд позбавив його звання. Генерал Ігнатенко поділився своїми спостереженнями з Сергієм Одаричем, який видавав у Києві газету. Однієї ночі в липні 1998-го Одарича зупинили біля входу в його під'їзд двоє невідомих і попередили, щоб він не втручався в політику. Один з невідомих вистрілив Одаричеві в ногу.

Останнім часом українське керівництво посилило контролю за торгівлею стрілецькою зброєю. Але посередникам і торгівельникам залишається широкий простір діяльности.

На конференції ООН із проблем незаконного експорту легких озброєнь може бути ухвалене рішення, що кожна країна-експортер має ставити національне тавро на зброї, яку вона продає. Це має спростити розслідування справ із незаконними поставками. Україні таке рішення коштуватиме щонайменше 30 мільйонів долярів, проте Київ готовий пристати на це за умов, що ці правила будуть виконувати всі країни.

Член комітету з боротьби зі організованою злочинністю та корупцією Верховної Ради України Олександер Жир, який саме перебуває у США, сказав: „Є припущення, ніби Л. Кучма причетний до торгівлі зброєю. Ми перевіряємо ці матеріяли, і якщо це питання буде підтверджено документально, то ситуація в Україні загостриться ще у вересні. Мені неприємно, коли таке говорять про мою країну, про Президента моєї держави. Але якщо ця інформація підтвердиться, то ми маємо зробити все, щоб не було таких керівників, таких режимів ні у нас, ні у світі".

Сергій Згурець, Мар'яна Драч, Михайло Мигалисько,
„Радіо Свобода"

АМЕРИКА І СВІТ

США плянують випробування елементів протиракетної оборони

ВАШІНҐТОН. –Державний департамент США у вівторок, 11 липня, сповістив усі американські посольства про плян випробувати елементи нової системи протиракетної оборони. Це суперечить договорові про протиракетну оборону від 1972 року. За повідомленнями західніх інформаційних агентств, подібні випробування може бути розпочато вже у найближчі місяці. Міністер оборони США Доналд Рамсфелд заявив, що США мають намір побудувати на Алясці полігон для випробування нової системи ПРО. Росія і Китай не раз заявляли, що вважають договір про протиракетну оборону основою стабільности у світі, тому вони виступають проти порушення його умов. Проблему протиракетної оборони буде обговорено наприкінці липня у Генуї – на зустрічі країн „Великої сімки“ та Росії.

Німці прощалися з Ганнелорою Коль

ШПЕЙЕР, Німеччина. – Кілька тисяч осіб прийшли в середу вшанувати пам'ять дружини колишнього канцлера ФРН Гельмута Коля. Поминальна Служба Божа за Г.Коль пройшла в катедральному соборі міста Шпейер. Серед присутніх на Панахиді, окрім Гельмута Коля та двох його синів, були такі провідні політики, як нинішній канцлер Німеччини Ґерхард Шродер та колишній президент ФРН Роман Герцоґ. Щоб попрощатися з померлою, з Туреччини приїхали батьки дружини молодшого сина Гельмута та Ганнелоре Коль – Петера. На його весіллі, яке нещодавно відбулося у Стамбулі, Г. Коль не змогла бути присутньою через тяжку хворобу. З 1993 року вона страждала від рідкісної форми алергії на сонячне світло. Дарма лікарі німецьких і закордонних клінік намагалися вилікувати дружину екс-канцлера – проти цього захворювання медики виявилися безсилими. Останні п'ятнадцять місяців, упродовж яких здоров'я Г. Коль значно погіршилося, вона провела в місті Людвіґсгафені, фактично не виходячи з дому. Г.Коль повідомив, що його дружина Ганнелоре вчинила самогубство з огляду на поганий стан її здоров'я. Г. Коль вирішила добровільно піти з життя. Вона залишила листи рідним та близьким, в яких мовиться, що вона не може більш переносити страждання від алергії на сонячне світло, через яку вона вимушена була перебувати весь час у темному приміщенні. 68-річну Ганнелоре Коль було поховано поруч з могилами батьків екс-канцлера на одному з кладовищ німецького міста Людвісгафен, в родовому склепі родини Колів. Подружжя Колів провело у шлюбі сорок один рік.

Р. Гансен признався у шпигунстві

ВАШІНҐТОН. – Колишній аґент Федерального Бюра Розслідувань (ФБІ) Роберт Гансен вирішив визнати свою вину у шпигунстві на користь Москви, щоб уникнути смертного вироку у випадку доведення його провини судом. Як заявив його адвокат, Р. Гансен 4 липня підтвердив, що надавав Радянському Союзові а пізніше Росії, протягом 15 років таємну інформацію. Тепер сім'я Гансена зможе отримати фінансову підтримку, передбачену його пенсійним пляном. Раніше Р. Гансен відкидав усі звинувачення. Звинувачення стверджує, що колишній працівник ФБР за таємні матеріяли отримав від Москви грошей та коштовностей на суму один мільйон чотириста тисяч долярів.

А. Піночет занадто старий і хворий для судового процесу

САНТІЯҐО, Чіле. – Чілійський суд 9 липня вирішив, що колишній диктатор генерал Авґусто Піночет є непридатним для судового процесу. Це рішення може бути останнім у спробах притягнути колишнього диктатора до відповідальности за його документально доведені злочини проти людських прав. Згідно з судовим рішенням, 85-річний ген. А. Піночет, з уваги на кволе здоров'я та незадовільний ментальний стан, не може стати перед судом. Найзавзятіші вороги А. Піночета стверджують, що, правдоподібно, ніколи не зможуть законно довести вину його військових дій, під час яких загинули тисячі політичних в'язнів, невдовзі після перебрання ним влади у 1973 році. Поліція у Сантіяґо мусіла вжити силових заходів, щоб розігнати учасників вуличних протестів проти цього рішення. Ген. А. Піночет правив Чіле до 1990 року.

Загинув узбецький правозахисник

ВАШІНҐТОН. – Американська комісія з безпеки та співпраці в Европі 11 липня висловила жаль у зв'язку зі смертю в тюрмі узбецького правозахисника Шавріка Рузімурадова. Співголова комісії, яка ще має назву „Гельсинська“, конґресмен Кристофер Смит заявив, що смерть Ш. Рузімурадова - це „ганьба уряду Узбекистану“. У 90-их роках Ш. Рузімурадов очолював політичний рух „Бірлік“ в Узбекистані. Він був також реґіональним головою Правозахисного товариства Узбекистану.

Хорвати велично вітали свого чемпіона

СПЛІТ, Хорватія. – Понад 100 тисяч людей зібралися 10 липня в місті Спліт вітати на батьківщині нового чемпіона вімблдонського тенісового турніру Ґорана Іванішевіча. У Хорватії відбулося одне з найбільших в історії тієї країни народних гулянь, коли понад 100 тисяч людей зібралися вітати на батьківщині Ґорана Іванішевіча. Тенісиста вітали в рідному місті як героя – фейєрверками і рок-концертом. Після емоційних обіймів з його шанувальниками Ґ. Іванішевіч виступив з промовою, у якій висловив свою радість від історичної перемоги, і вшанував пам'ять свого друга, баскетболіста Дражена Петровіча, котрий загинув 8 років тому.

Візита в Україну Генерального секретаря НАТО Дж. Робертсона

Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон 5 липня у Києві виступає на міжнародному симпозіюмі „Світ у XXI столітті: співробітництво, партнерство, діялог“.

Фото УНІАН

КИЇВ. – 3 липня в Україну прибув з офіційною візитою Генеральний секретар НАТО Джордж Робертсон.

Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з Дж. Робертсоном висловив задоволення співпрацею України з НАТО. Дж. Робертсон підтвердив, що бажання розвивати взаємини є обопільними, і Північно-атлантичний альянс докладає значних зусиль для того, що це співробітництво було активним, а допомога – практичною. Одним зі прикладів такої співпраці є першокласне виконання миротворчої місії українськими військо-вослужбовцями у Косові. Дж. Робертсон зазначив, що співпраця між НАТО і Україною сприяла тому, що 20 країн – членів НАТО брали участь у ліквідації наслідків повені на Закарпатті.

НАТО не має наміру залучати українських миротворців до процесу роззброєння екстремістських повстанських угруповань у Македонії, заявив Генеральний секретар НАТО 5 липня під час спільної прес-конференції з міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком.

Уряд Македонії запросив НАТО взяти участь у процесі роззброєння цих угруповань, і це завдання зможуть виконати лише країни-члени НАТО, які погоджуються прийняти зброю та боєзаряди після роззброєння екстремістських повстанських угруповань.

Під час зустрічі з Прем'єр-міністром України Анатолієм Кінахом, Джордж Робертсон висловив думку, що співробітництво України і НАТО є невід'ємною частиною інтеґрації України в економічну та політичну систему европейської та світової спільнот. А. Кінах відзначив, що Україна бачить тісний взаємозв'язок між темпами ринкових реформ і темпами інтеґрації до евроспільноти, вод чого залежить спокій і стабільність всього европейського континенту.

Під час зустрічі сторони обговорили хід економічних і політичних реформ в Україні і те, як НАТО може допомогти у проведенні реформ у військовій сфері.

Дж. Робертсон наголосив, що розширення співробітництва України з Росією не суперечить розширенню співробітництва України з НАТО. За його словами, трикутник НАТО – Україна та НАТО – Росія є дуже ефективним і корисним для забезпечення стабільности в реґіоні. Україна вже продемонструвала, що політика поступової інтеґрації до Европи та добрі взаємини з Росією можуть розвиватися паралельно. Керівник НАТО, говорячи про спроби України розгорнути співробітництво в межах ГУУАМ, сказав, що НАТО прихильно ставиться до такого співробітництва, особливо, коли йдеться про потенційно небезпечний реґіон.

Джордж Робертсон 5 липня виступив на міжнародному симпозіюмі „Світ у XXI столітті: співробітництво, партнерство, діялог“. У своїй промові він сказав, що Україна має пам'ятати про те, що поруч з нею завжди є люди, які дбають про неї і готові допомогти її в хвилини скрути.

Президента Білорусі звинувачують у порушенні конституції

МІНСЬК, Білорусь. – Провідники білоруської опозиції звинуватили президента Олександра Лукашенка у порушенні конституції країни. Білоруська газета „Народна воля“ надрукувала в середу, 12 липня, листа, в якому йдеться, що Лукашенко, з допомогою підступів та силових методів, збирається захопити владу ще на один президентський термін. Автори листа наголошують, що президент намагається повторити сценарій минулорічних парляментських виборів, які Захід розцінив як нечесні. Лист підписаний 11 опозиційними кандидатами у президенти Білорусі та провідниками 16 партій. Президентські вибори у Білорусі призначено на вересень цього року.

Новий прем'єр-міністер Болгарії

СОФІЯ, Болгарія. – Колишній король Болгарії Сімеон II погодився посісти посаду прем'єр-міністра цієї країни.

У червні рух, очолюваний Сімеоном II, одержав переконливу перемогу на парляментських виборах, отримавши рівно половину депутатських мандатів. Президент Болгарії Петру Стоянов заявив у середу, 12 липня, що надасть колишньому монархові тиждень для формування нового кабінету. З 1946 року, коли до влади прийшли комуністи, Сімеон II перебував у вигнанні.

США можуть переглянути допомогу Україні

КИЇВ. – Підкомітет Палати Представників Конгресу США підготував законопроект, яким передбачене зниження наступного року американської фінансової допомоги Україні, повідомив координатор з питань допомоги новим незалежним державам Державного департаменту США Вільям Тейлор 12 липня на прес-конференції у Києві.

У Конгресі США пропонують зменшити допомогу Україні на 45 мільйонів доларів – від 170 млн. долярів у 2001 році до 125 млн. долярів. Як стверджують у пресслужбі посольства США в Києві, сума 125 млн. долярів може бути переглянутою у той чи інший бік. США поставила у пряму залежність обсяг надання урядової допомоги Україні з темпами демократизації держави. "Більш швидке розслідування справи Ґонґадзе та Александрова відповідає не тільки політичним, а й економічним інтересам України", - заявив В. Тейлор.

Водночас В. Тейлор висловив свою упевненість у тому, що „остаточний документ буде зберігати дуже високий рівень допомоги Україні". Жодних цифр при цьому він не називав. На зустрічі з журналістами В. Тейлор заявив, що США „зможуть збільшити обсяг допомоги" у проєктах підтримки преси. Бо, за словами американського чиновника, „це особливо важливо у період виборів 2002 року". „Практично в кожній бесіді ми зачіпаємо питання верховенства права. Це ключове питання. Ключові показові речі в питанні верховенства права – повне прозоре розслідування справ Г. Ґонґадзе та І. Александрова", – заявив В. Тейлор. За його словами, у Києві „на високому урядовому рівні" американську делегацію запевняли, що для розкриття злочинів залучають фахівців вищого рівня.

В. Тейлор запевнив, що США не мають наміру використовувати записи М. Мельниченка „у політичних цілях". Про ситуацію в Україні у Вашінґтоні дізнаються завдяки „дуже якісній інформації посольства, міжнародної та української преси. Комбінації цих двох джерел достатньо для прийняття рішень".

Посол США в Україні Карлос Паскуаль також спростував повідомлення про те, що ФБР проводить офіційну експертизу плівок М. Мельниченка, як повідомив провідник СПУ Олександер Мороз, який сказав, що це робиться на прохання комісії Верховної Ради з розслідування справи Ґонґадзе. „Ми отримали лише один офіційний запит – щодо допомоги у ідентифікації тіла, знайденого під Таращею, – зазначив К. Паскуаль. – Ми не отримували інших запитів ані від уряду, ані від парляменту".

Водночас посол нагадав, що велика частина американської фінансової допомоги Україні йде через „неурядові канали". Ця допомога, за його словами, спрямована на проведення програм обмінів, згідно з якою близько 2,5 тис. українців щороку відвідують США, на розвиток малого бізнесу в Україні, підтримку неурядових організацій на рівні окремих громад, підтримку незалежної преси, а також вирішення питань, пов'язаних із закриттям Чорнобильської АЕС.

Після жорстокого...

(Закінчення зі стор. 1)

раз справа І. Александрова перебуває на розгляді у Европейському суді з прав людини.

9 липня понад 5 тисяч осіб взяли участь у похоронах вбитого журналіста. Промовляючи на похороні, народний депутат Анатолій Хмельовий зазначив, що І. Александров надавав етер усім політичним силам, виступав у парляментських слуханнях про свободу слова в Україні. Він повідомив, що створена тимчасова депутатська слідча комісія з числа депутатів північного реґіону Донбасу для контролю за діями правоохоронних органів щодо розслідування злочину. У Ігоря Александрова, сказав депутат, було високе почуття справедливости і професійного обов'язку. Він не міг залишити поза увагою жодний факт порушення законодавства. Там, де інші мовчали, він вступав у двобій. На похороні був присутній і народний депутат України Олександер Лещинський.

Події в Слов'янську можуть призвести до громадянської війни, сказав Президент України Леонід Кучма 10 липня на засіданні Організаційного комітету з підготовання до святкування 10-річчя незалежности України. Президент висловив занепокоєння, що з факту загибелі Ігоря Александрова „можуть зробити велику політику вороги України". Про це глава держави заявив в інтерв'ю журналістам. Як сказав Л. Кучма, в Україні „надто багато гине людей: лише цього року загинуло 800 осіб, за останній тиждень – тридцять. Президент України надіслав телеграму-співчуття дружині трагічно загиблого.

Після вбивства журналіста Ігоря Александрова Україні буде важче доводити західнім урядам, що українська влада серйозно бореться проти насильства і залякувань на адресу засобів масової інформації, заявила 9 липня британська газета „Індепендент". Газета нагадує, що І. Александров, який провадив незалежні розслідування корупції та організованої злочинности, є одинадцятим журналістом, який загинув в Україні за останні 5 років. „Індепендент" нагадує, що минулого тижня під час візиту до України генеральний секретар НАТО лорд Джордж Робертсон порушив питання свободи преси. Він зокрема зазначив, що Україні потрібно визнати, що свобода слова є одним із стандартів, за якими судять про країну.

Адміністрація Президента України через Генеральне консульство України в Нью-Йорку надала „Свободі" повідомлення про заходи, вжиті урядом для посилення охорони праці і життя журналістів.

Президент дав доручення створити центральну комісію для розслідування вбивства журналіста Ігоря Александрова, до складу якої увійдуть керівники центральних органів влади, а представники донецької і слов'янської міліції будуть від справи відсторонені. Він доручив секретарю Ради національної безпеки та оборони України Євгенові Марчукові виїхати до Слов'янська для вивчення справи.Урядові необхідно внести пропозиції щодо надання допомоги журналістам, які постраждали внаслідок виконання ними службових обов'язків, та їхнім сім'ям.

Банкрутство...

(Закінчення зі стор. 1)

тер України, народні депутати, керівники Нацбанку і банку „Україна". Народний депутат Віктор Суслов висловив думку, що банк „Україна" отримував кредити з НБУ тому, що в керівництві НБУ були представники банку „Україна", а саме Вадим Гетьман, який працював до призначення на посаду голови НБУ головою правління банку „Україна", Віктор Ющенко, котрий був першим заступником голови правління банку „Україна", Ігор Мітюков, який працював заступником голови банку „Україна" та ін. Депутати зазначають, що НБУ надав банку „Україна" кредити на загальну суму близько 1 млрд. грн., значна частина яких не повернута до цього часу. Депутати наголошують, що дані кредити надавалися для фінансової стабілізації банку „Україна".

У Верховній Раді розповсюджено проєкт постанови, в якому депутати пропонують Президентові України звільнити з посади міністра фінансів Ігоря Мітюкова і голову Нацбанку Володимира Стельмаха за діяльність, яка привела до кризи банк „Україна".

Фракція УНР в парляменті заявляє, що скандал з пограбуванням банку „Україна" свідчить про орієнтацію влади на інтереси олігархів. У численних публікаціях преси неодноразово наголошувалося на тому, що катастрофічне становище банку „Україна" було закладено ще в 1997-1999 роках, коли зусиллями вищих посадових осіб держави керівництво банку було втягнуте у політичну діяльність під час парляментських виборів 1998 року та президентських виборів 1999 року. На думку депутатів, „саме тут потрібно шукати ті майже півмільярда грн., які банк у формі неповернених до сьогодні кредитів видав відомим і процвітаючим фірмам". У заяві сказано, що найбільше заборгували саме ті фірми, які обслуговують провідників або членів олігархічних фракцій у Верховній Раді та олігархічні клани поза її межами. Зокрема банкові заборгували компанії, близькі до так званих центристських фракцій: „Нафта – К" (165,7 млн.грн.), „УкрРос" (96,2 млн.грн.), „Інтерагро" (95 млн. грн.), Торговий дім банку „Україна" (85,6 млн. грн.), „Україна-нафта" (85,5 млн. грн.), „Атланта-Інтернешнл" (46,7 млн. грн.), „Інтераґросистема" (38, 7 млн. грн.) й інші.

Фракція УНР вимагає від Президента України, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, Національного банку та правоохоронних органів негайно вжити заходів для безумовного повернення коштів, украдених в українського народу, та притягнення до кримінальної відповідальности усіх злодіїв, незалежно від їхніх посад чи депутатських мандатів.

Радіо „Свобода" повідомляє, що українська преса вважає, що проблеми банку „Україна" викликані тим, що керівництво ним узурпувала невелика група з президентського оточення. Банк фактично розікрали.

За матеріялами інформаційних аґентств

Дружині журналіста...

(Закінчення зі стор. 1)

за свої погляди. Близько 300 парламентаріїв від 52 країн, присутніх на церемонії, зустріли її промову оплесками.

У квітні, на засіданні бюра Парляментської асамблеї ОБСЕ, голова генерального комітету ОБСЕ з демократії, прав людини і гуманітарних питань Ґерт Вайскірхен сказав при присудженні премії: „Кандидати були видатними журналістами, що намагались втілити ідеї ОБСЕ своїми публікаціями. Присуджуючи премію, ми посилаємо сигнал проти зростання тенденції до розвитку цензури залякуваннями і вбивствами".

Парляментська асамблея ОБСЕ включила до Паризької деклярації резолюцію про Україну, у якій висловила занепокоєність тим, що розпочаті урядом В. Ющенка реформи можуть загальмуватися, а також зволіканням з розслідуванням обставин загибелі Г. Ґонґадзе.

Премія Організації з безпеки і співробітництва в Европі у галузі журналістики була заснована у 1996 році з ініціятиви Фраймута Дуве, представника ОБСЕ з питань свободи засобів масової інформації. Лавреатами були Адам Міхнік (1996), організація „Репортери без кордонів" (1997), Тімоті Гартон Еш (1998), Крістіна Аманпур (1999), Андрій Бабицький (2000).

Мирослава і Георгій Ґонґадзе з дітьми (одна з останніх світлин).

17 липня 1943 року. Броди...

Те, що далеко не всі неукраїнські дослідники української історії, зокрема і особливо обставин Другої світової війни, добре розуміють і об'єктивно висвітлюють цю історію, – не дивно. Вона була надзвичайно, неймовірно складною, так що й наші історики нерідко припускаються різних помилок, реконструюючи події в Україні воєнного часу. Окрім того, повоєнні десятиліття, коли не лише східні, але й західні області України застогнали в ярмі комуністичного тоталітаризму, також не сприяли чесному з'ясуванню правди про минулу війну. Навпаки, – ідеологічні наглядачі, спираючись на всю імперську потугу, спрямували „заангажовану" історіографію на спотворення найважливіших процесів і фактів воєнних літ. Передусім тих, що стосувалися України і національно-визвольної війни нашого народу. І ті тисячі й десятки тисяч фальшивих книжок наробили стільки лиха, що донині чад вульгарних тенденцій не може вивітритися з деяких українських голів. Дуже допомогло б справі, якби Україна перевидала все найцінніше з досліджень наукових центрів західної української діяспори, але, на жаль, за 10 літ незалежності цього так і не було здійснено. Отже, потрібно більше часу. Це мусимо розуміти і не дивуватися з тяглости помилок у деяких інтерпретаціях подій в Україні воєнного часу.

Але також мусимо холоднокровно реагувати на явища, які аж ніяк не належать до „помилок". Антиукраїнство під виглядом „історичних досліджень" – це одна з фобій, від якої не можуть вилікуватися певні інтелектуальні кола Заходу. Улюблена їхня тема – „колябораціонізм" українців з нацистською Німеччиною. Щоб довести те, що довести неможливо, вони знову й знову фальсифікують істинні причини постання Дивізії „Галичина".

Україна у Другій світовій війні – це дуже складна тема, і навіть професійним історикам нелегко абстрагуватися від болю і почуття великого трагізму, а все ж наша суспільна думка вже досить ґрунтовно з'ясувала всі тодішні обставини, зокрема причини і умови створення Дивізії „Галичина". Серед підставових причин є ця: посилаючи свої дітей у дивізію, Галичина хотіла унеможливити повернення у край кривавого сталінізму. Хто пережив жахіття „перших совєтів", для того сталінізм здавався значно більшим злом, ніж німецька окупація. Українські провідники в Галичині добре знали злочини совєтської влади проти українського народу, зокрема справжні причини Великого голоду 1932-33 років, і розуміли, що саме сталінізм є найбільшою, смертельною загрозою для нашої нації. З цього розуміння і наставлення цілком ясно випливає, що українці-дивізійники йшли воювати не за інтереси Німеччини, а за рідну землю, за Україну. І німці це також розуміли, тому й взяли з усіх зголошених 80 тисяч добровольців лише 12,000. „Дозвіл на українські відзнаки, національний гимн, присягу на вірність Україні прийшов занадто пізно, хоч українці постійно їх вимагали", – пише у своїх спогадах про дивізію її начальник штабу Вольф-Дітріх Гайке, і закінчує книгу таким визнанням: „Українські вояки взяли в руки меч з доброю вірою і без ганьби боролися за шляхетну ідею свободи і незалежности".

Вклонімося ж безсмертній пам'яті тих вояків сьогодні, напередодні 17 липня – 57 річниці трагічної битви під Бродами, в якій загинуло декілька тисяч українців, патріотичного цвіту нашого народу.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про теплоту людських сердець

Д-рові Л. В. в альбом

Скільки разів довелося при розмовах чи інтерв'ю запитувати наших гостей з України, що їх найбільше вражає в часі перших відвідин США, то звичайно у відповідь чула і далі чую, що це – привітливість, приязність, навіть з боку незнайомих осіб, та їхній теплий усміх.

Ось щойно недавно підкреслив це знову один із гостей, і це дало причину до призадуми: чому ця привітливість так дається відчувати тут, на американській землі, а чому її ніяк не можна знайти на нашій, українській землі?

Це саме торкається стереотипного запитання, що часто тут служить і за привітання: „Гав ар ю?". На нього неодмінно почуєте відповідь: „Дякую, добре". Але коли у таких самих обставинах поспитаєте земляка, він вам негайно виливатиме самі жалі, мовляв, і це не добре і тамте погано, і взагалі „не хочеться жити"...

Цікаво – чи це різниця у вдачі, чи у настанові до життя, чи також у тому, що життя кожного українця не встелене рожами, та що у кожного є своя біда та свої погані переживання минулого чи сьогодення, які ніяк не настроюють до усміху, до привітливости чи теплоти.

А тут я сьогодні хочу переконати читачів, що не завжди так воно є із нами, і що трапляється кожному нагода скорше чи пізніше таки пережити теплоту людських сердець та зі зворушенням її приймати.

Таке трапилося і мені у дуже недавньому часі та при сумній нагоді прощання довголітньої товаришки праці у нашій „Свободі", улюбленої усіми Людмили Волянської. Невідомо чи сумні думки, чи пекучі проміння літнього сонця, чи просто вік стали мені перешкодою на шляху і призвели до падіння, що закінчилося глибокою раною на обличчі й сильними струмочками крови, що ллялася просто на вулицю.

І саме у цьому нікому не потрібному випадкові, що тільки викликав загальне замішання, а в мене сором через мою незграбність, я відчула повне тепло людських сердець і ту щиру привітливість, за якою так часто шукаємо, але рідко знаходимо.

Це була не тільки поміч, яку треба дати людині після нещасливого випадку, незалежно від того, хто це і як це сталося. Тут, у цій помочі, поруч професійної медичної опіки, було також сердечне тепло і щире бажання допомогти, допомогти від усієї душі.

Вона була особлива ще і цим, що прийшла від людини, яка саме цього дня переживала прощання з найближчою особою – матер'ю, але замість сумувати разом із цілою родиною, зайнялася нікому непотрібним припадком вперше у житті баченої особи, та посвятила її довгі години допомоги в лікарні та ще довшої дороги для відвезення її домів.

Чи можна, отже, дати кращий приклад на теплоту та доброту людського серця? Чи можна знайти кращий приклад, що і в нашому народі ця теплота сердець існує та тільки через несприятливі обставини не завжди виходить наверх? Треба було аж „стукнутися в голову" у справжнім того слова значенні, щоб знайти живий доказ, скільки доброго та гарного жевріє в українських серцях, тільки що такі гарні прикмети показуються, коли ми цього найменше сподіваємося.

Коби ми тільки уміли завжди віддячитися тим самим...

О–КА

Митрополит Стефан Сорока прийняв членів Екзекутиви УККА

НЬЮ-ЙОРК, Н. Й. – 6 червня члени Екзекутиви УККА мали зустріч з Архиєпископом Філядельфійської Митрополії Української Католицької Церкви, Митрополитом Стефаном Сорокою. Делеґацію УККА очолив президент Михайло Савків мол. До складу делеґації увійшли Лариса Кий – віце-президент; Марія Дупляк – секретар; Ігор Смолій – голова Крайової Ради УККА; Іван Буртик – голова Ради Оборони і Допомоги Українцям при УККА; Люба Сілецька, Мирослав Шмігель – члени Екзекутиви УККА та Михайло Ковальчин – почесний голова відділу УККА у Філядельфії.

Із привітанням виступив президент УККА Михайло Савків, який ознайомив Архиєпископа з плянами УККА у новому столітті. Відтак мова йшла про шляхи залучення новоприбулих українців (т. зв. „четвертої хвилі") до громадського життя громади. Архиєпископ та представники Екзекутиви вважали необхідним створення служб суспільної опіки, які допомагали б новоприбулим адаптуватися в новому середовищі. Обговорено також тему молоді та її активности в громаді.

Делеґація УККА і Митрополит звернули увагу на демографічні зміни у поселенні українців, число яких у традиційних українських „селах", розташованих вздовж східнього узбережжя, США, зменшується. З цієї причини необхідно будувати нові церкви та створювати нові відділи УККА у тих частинах США, де оселяються українці.

Новостворене українське поселення з'явилося у Виппані, Н. Дж., де оселилися молоді професіоналісти і створили свою громаду.

На згадку про зустріч, делеґація подарувала Архиєпископу С. Сороці видання УККА „Українська спадщина в США" (1991) та „Українського квартальника".

Загонові „Червона Калина” – 75 років

Тарас Гунчак

Мушу признатись, що зі зворушенням перечитував я ювілейне видання „Загін „Червона Калина”, яке появилось минулого року. Головний редактор Володимир Воловодюк, при співучасті Богдана Кузишина, Ігора Декайла, Любомира Лозинського, Юліяна Ґноя та Богдана Титли, який відповідав за мистецьке оформлення, реконструюючи минуле пластового куреня, відтворили рівночасно буремні роки життя і боротьби під чужими окупаціями, як також складні і повні пригод повоєнні роки та творення вже нового життя в Америці. Останній розділ книги – це неначе рефрен з поезії Богдана Бойчука, який також колись був членом „Червоної Калини”, де він писав: „Ми йшли на захід, щоб вернуть на схід”. Мова, звичайно, про відновлення пластового куреня „Червона Калина” в Україні. Це немов повернення до першоджерел, від яких почався шлях у невідоме, але героїчне майбутнє.

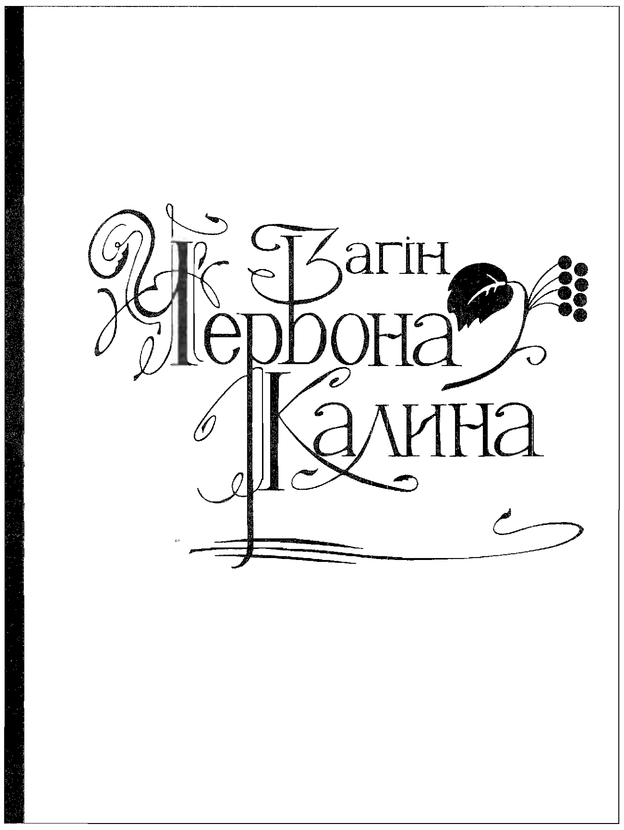
Ювілейне видання „Червоної Калини” – це не тільки історія, ґрунтована на спогадах учасників. Це радше літопис величі духу двох поколінь, які йшли і виростали під прапором з написом: „Не принесемо сорому українській землі”. Під тим прапором, який посвятив на Маківці 1930 року о. мітрат Йосиф Сліпий, мужнів Степан Бандера, одержимий патріот, який став символом українського народу в боротьбі за свою державу. На той сам прапор складав присягу член молодшої генерації „Червоної Калини” Любомир Гузар, який цього року став Главою Української Греко-Католицької Церкви і кардиналом. Це небуденне явище – щоб з такого малого гурту людей вийшов політичний і духовний провід народу!

Ювілейна книга переконливо доводить, що братчики „Червоної Калини” чесно дотримувались присяги, яку вони склали на курінній прапор. Багато з них взяло участь в революційному підпіллі, за що були ув'язнені і, в більшості, заплатили своїм життям. Інші стали членами Української Повстанської Армії, між ними Олекса Гасин, Начальник Головного штабу УПА. Всі вони, а їх було 21, віддали своє життя за право українського народу жити своїм життям. Доля все ж таки залишила ціле гроно творців „Калини”, які внесли свій вагомий вклад в наше культурне, політичне, пластове, наукове та громадське життя. Ярослав Падох відзначився, мабуть, в усіх згаданих ділянках. Він і науковець, юрист, голова Наукового Товариства ім. Шевченка, Головний секретар Українського Народного Союзу, відданий організатор Пласту в Америці. В політичному житті відзначився довголітній член ОУН Ярослав Рак, а в культурно-мистецькому житті своєю оригінальною творчістю осягнув загальне признання Едвард Козак, відомий під псевдонімом Еко. Варто додати, що в Дітройті йшла дитяча телевізійна програма п. н. Eko and the Storyspinner, на якій Еко спонтанно малював картини до казок, що їх читала ведуча програмою. За оригінальність своїх творів Еко одержав три престижні нагороди від National Education Association.

З переїздом в Америку починається новий етап життя засновників та так званих повоєнних новобранців „Червоної Калини”. Після перших зустрічей та внаслідок їхньої активної діяльности в Пласті твориться старшопластунський курінь загону „Червона калина”, метою якою було і є продовжувати світлу традицію попередників. В новому світі їм не треба було жертвувати своїм життям, а творити нове громадське і культурне життя.

„Червона Калина” прийняла цей виклик, внаслідок чого ми бачимо членів молодшої „Калини” на різних щаблях громадського, наукового та культурного життя. Богдан Титла стає відомим мистцем, Іван Лучечко і Володимир Стойко – професорами в університетах, Володимир Воловодюк очолив Координаційний Комітет Допомоги Україні, Юліян Ґной лікує хворих на серце, Богдан Кекіш очолив найбільшу Українську Кредитову Спілку в Америці і своєю мудрою політикою зробив її фінансово-економічним епіцентром української громади в Нью-Йорку. Ще інші члени загону роблять вагомий вклад для розвитку пластової молоді, організуючи щорічно спортивно-вишкільні табори.

Дороговказом на майбутнє ведення таборів (для юнаків і юначок) був табір, організований сьогоднішнім Отаманом загону Ігорем Декайлом. Після нього провадили таборами Богдан Михайлів (2 рази), Юрій Струтинський (5 разів), Алько Маєвський, Михайло Ставничий та Марко Когут. Можна без перебільшення сказати, що організація спортивно-вишкільних таборів була найбільшим почином і успіхом загону „Червона Калина”, оскільки через них пройшло 1,050 юнаків і юначок.

Обкладинка ювілейного видання пластового Загону „Червона Калина“. Стрий - Нью-Йорк, 2000.

Під сучасну пору загін „Червона Калина” вкладає великі зусилля для відновлення Пласту в Україні. Лідія Миськів, мати двох синів, які стали членами Пласту в Стрию, в своєму листі до Отамана загону „Червона Калина” І. Декайла пише: „Відродження Пласту в Україні і, головне, загону „Червона Калина”, є вашою заслугою, здобутком, вдячністю українській землі, пам'яттю перед її потомками, а ваша фінансова підтримка дає можливість на належному рівні проводити вишколи сучасної молоді”. Прочитавши ювілейну книгу „Загін „Червона Калина”, я побачив цілісну картину цієї унікальної групи людей, які творили і творять цей загін, суть якого з'ясував Січовий Дід Богдан Чехут такими словами: „Загін – це могили з хрестами й без них, відомі й забуті, – це слава, традиція, пошана й наука”.

Сподіваюся, що це ювілейне видання стане дороговказом для майбутніх поколінь української молоді.

Московський патріярхат хоче приєднати православні церкви України

КИЇВ. – Українська Православна Церква (у підпорядкуванні Московського патріярхату) готова продовжити переговорний процес з Українською Автокефальною Церквою і УПЦ (Київського патріярхату) про об'єднання, однак наполягає на необхідності їх приєднання до себе. Про це говориться в заяві єпископату УПЦ (МП), текст якої 11 липня передано аґентству „Інтерфакс-Україна“.

УПЦ (МП) упевнена, що розкол в українському православ'ї може бути „подоланий зсередини“, оскільки „переважна більшість прихильників розколу є порушниками церковної дисципліни“. Тому церква пропонує ввести в переговорний процес між Московським і Константинопольським патріярхатами з питань уреґулювання розколу між православними в Україні представників УПЦ (МП), оскільки проблема взаємин стосується її безпосередньо.

У заяві наголошується, що будь-які переговори з представниками „неканонічних угруповань“ в Україні будуть реально дійовими тільки тоді, коли вони відбуватимуться без участи глави УПЦ КП Філарета, який, на думку авторів заяви, виявив себе „не тільки як фундатор та ініціятор розколу, а й як єретик“.

УПЦ (МП) бачить розв'язання проблеми роз'єднання православних в Україні виключно за канонічними принципами і вважає, що будь-яке одностороннє втручання Константинопольської церкви в церковне життя в Україні може „тільки загострити ситуацію, але ніяк не вирішити її“.

Автори наголошують, що „зібрання вірних, що іменують себе церквами, які відділилися від УПЦ (МП), через свій неканонічний статус не належать ні до Церкви, ні до всесвітнього православ'я“.

У заяві говориться, що позиція УПЦ (МП) ґрунтується на принципах „не політичних, а виключно церковних“ і „питання в такій ситуації повинно ставитися не про об'єднання різних течій в українському православ'ї“, а про приєднання їх до УПЦ (МП).

З ІСТОРІЇ КОЗАЧЧИНИ

Мартин Небаба, соратник Хмеля

КИЇВ. – 6 липня виповнилося 350 років від загибелі козацького полковника Мартина Небаби.

Заможний коростишівський міщанин Мартин Небаба ще молодим дістався до Запорізької Січі і деякий час був там отаманом. У травні 1648 року він приєднався до повстання Богдана Хмельницького і став першим полковником Борзненського полку. Шведські дипломати називали М. Небабу „одним з найкращих полковників Б. Хмельницького“, а поляки характеризували його як людину „надзвичайної хоробрости“.

У серпні 1648 року Небаба на чолі свого полку брав участь у переможній Пилявецькій битві, а восени командував козацьким авангардом у поході Богдана Хмельницького на Замостя. На початку 1649 року він був обраний полковником чернігівським, а згодом – наказним гетьманом Лівобережжя. Незабаром Б. Хмельницький послав М. Небабу до Білорусі зі завданням не пропустити армію литовського князя Януша Радзивіла до України на допомогу польському королеві. І хоча 21 липня козаки зазнали поразки поблизу Лоєва, біля переправи через Дніпро, литовське військо теж було виснажене, і Радзивіл не наважився йти в Україну.

Від початку серпня Небаба зі своїм полком знову воював у Галичині, взявши участь у розгромі польського війська під Зборовом. Він виступив проти укладання Зборівського мирного договору, вважаючи його невигідним для козацтва.

Навесні 1651 року Небаба керував українським військом у Білорусі, дії якого були підтримані селянським повстанням. 6 липня у нещасливій для козаків битві під Ріпками поблизу Лоєва Небаба втратив праву руку, але перехопив шаблю лівою і бився до смерти. Віддаючи належну пошану його винятковій мужності, Радзивіл наказав насипати високу могилу над місцем поховання полковника М. Небаби. Поразка козаків М. Небаби відкрила Радзивілові шлях на Київ, який він захопив через місяць.

Віталій Пономарьов

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Звичайне чвертьрічне засідання Екзекутиви УНСоюзу

Звичайне чвертьрічне засідання Екзекутиви Українського Народного Союзу відбулося 9 червня 2001 р. в приміщенні Головної Канцелярії при 2200 Route 10 (дорога ч. 10). Засіданням проводила предсідник Уляна Дячук. У ньому взяли участь: Стефко Куропась – перший заступник предсідника, о. д-р Мирон Стасів – директор для Канади, Аня Дидик-Петренко – другий заступник предсідника, Стефан Качарай – касир, Марта Лиско – головний секретар. На засіданні був присутній член Контрольної Комісії Степан Гавриш. Зачитано і прийнято усі звіти першого чвертьріччя 2001 р. Були дискутовані дві важливі справи, а саме: Союзівка і праця Постійного Комітету Союзівки та членство УНС у Канаді.

Відкриваючи засідання Екзекутивного Комітету, предсідник попросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять довголітнього головного секретаря та почесного члена Володимира Сохана, який помер 23 травня 2001 р., і блаженної пам'яті д-ра Івана Флиса, колишнього головного предсідника та почесного члена, який помер 8 червня ц.р.

Стефан Качарай порівняв приходи і розходи першого кварталу 2001 р. з першим кварталом 2000 р. і звернув увагу на зменшене число виплат вивінувальних грамот на комісове організаторам і секретарям, які продають менше забезпечення. Виплати пенсійних грамот також зменшилися у 2001 р.

У першому чвертьріччі 2001 р. загальна резерва зросла на 1,004,580 дол. Цей зріст складається зі слідуючого (в дол):

1. Чистий прибуток	413,405
2. Зниження резерви канадської валюти	900,481
3. Зміна в незреалізованих витратах на інвестиціях	319,360
4. Втрата з Корпорації Дому УНС	43,307
5. Різне	53,365
6. Загальна сума	1,004,584

Корпорація Дому УНСоюзу у першому чвертьріччі цього року виказала втрату з огляду на виплату комісового за винайм приміщення, але вона буде прибутковою у наступних кварталах.

Тільки одна гіпотечна позичка є під загрозою (in foreclosure).

Головний секретар Марта Лиско подала організаційні осяги відділів і округ УНСоюзу на кінець квітня 2001 р. Видано 165 нових грамот на суму забезпечення 3,634,000 дол. з річними вкладками 56,342.13 дол. П'ятдесят вісім секретарів приєднали 165 членів.

Найкращими організаторами з найвищою річною сумою вкладок є Олена Карачевська – 7,253.00 дол., Оксана Тритяк – 7,012.50 дол. і Мирон Пилипяк – 6,036.15 дол.. Ми оцінюємо зусилля наших секретарів та складаємо їм щиру подяку. Від січня до кінця квітня підвищено відсотки за нові пенсійні грамоти до 7%. У висліді цього здобуто 10 пенсійних грамот на суму 155,000 дол. Чотири секретарі відійшли на відпочинок або відмовилися від обов'язків і були заступлені новими секретарями.

Осип Зинюк, Відділ 15, відійшов на відпочинок, Анна Керда стала новим секретарем; Олена Ґой, Відділ 194, відійшла, вибрано – Оксану Лопатинську; Володимир Гетманський, Відділ 374, відійшов на відпочинок, Стефанія Майкут є новим секретарем, відійшов Доналд Райшарт, Відділ 113, вибрано – Михайла Шіна. Більшість Округ УНСоюзу провели свої заплановані річні збори. Введено і представлено секретарям нові забезпеченеві і пенсійні аплікації. Від січня 2001 р. усі Відділи УНСоюзу перейшли на пряму збірку вкладок і Головна Канцелярія все ще має труднощі зібрати адреси членів.

У січні ц.р. усі делеґати, відділові секретарі, урядовці Округ та члени Головного Уряду отримали Книгу Протоколів 34-ої Конвенції, яка відбулася у 1998 р. Згідно з ухвалою Конвенції 1 березня 2001 р. усі делегати і члени сучасного Головного Уряду отримали пакети до голосування у справі зміни статуту. Усім членам вислано листи відсносно дивіденди та довірених особистих інформацій.

Аня Дидик-Петренко, другий заступник предсідника, поінформувала про посилення її праці літньої програми у першому чвертьріччі. Вона пробувала здійснити рішення Екзекутиви зменшити число суботних вечірніх програм на Союзівці та все ж таки задоволити гостей цієї оселі цікавим літом. Програма літніх концертів є виготовлена. З огляду на відмову ми маємо одну суботу вільну. Цю суботу можна буде заповнити народною групою зі Словаччини, якщо деталі будуть узгіднені. Аня Дидик-Петренко репрезентувала УНСоюз під час ґрадуації української школи у Вашінґтоні, обдаровуючи ґрадуантів грошовими нагородами від УНСоюзу.

Директор на Канаду о. М. Стасів у звіті висловив свою думку щодо прямої збірки вкладок у Канаді. У дальшому він вказав на труднощі вибору нової управи Окружного Комітету. Одначе він думає, що з часом ці труднощі можна буде перебороти.

Перший заступник предсідника Стефко Куропась накреслив послідовну працю Постійного Комітету для Союзівки у виготовленні ділового пляну для Союзівки. Далі він поінформував про свою працю в Окрузі, де він виконує обов'язки голови Чикаґської Округи.

На закінчення предсідник Уляна Дячук розглянула усі аспекти діяльности УНСоюзу. Оскільки головний секретар М. Лиско представила статистику Організаційного Відділу предсідник звернула увагу на факт, що ми маємо тільки десять сталих відділових організаторів.

Незважаючи на це, ми потребуємо відданої праці багатьох секретарів, усіх членів Головного Уряду, відділових урядовців і окремих членів, щоб осягнути нашу квоту на цей рік. Ситуація у Канаді є навіть більш критичною, за цілий квартал придбано 3-ох членів. У 2000 році у Канаді ми мали тільки двадцять нових аплікацій.

Пропоновані зміни до статуту розіслано поштою до всіх конвенційних делегатів 1 березня 2001 р. Реченець звороту був 1 травня 2001 р. Члени Контрольної Комісії УНСоюзу зустрілися у Головній Канцелярії, відібрали бальоти зі скриньки місцевого поштового уряду, відкрили коверти і порахували голоси. За зміною статуту заявилися 106 голосів; проти зміни – 70 і 3 бальоти були уневажнені. Для зміни статуту вимагалося 155 голосів або 66.7% з усіх 233 уповноважених до голосування. У висліді цього голосування пропоновані зміни статуту УНСоюзу не пройшли.

Висліди голосування були уже проголошені у наших офіційних виданнях у травні 2001 року.

У Фінансовому Відділі, вона зазначила, що наша надвишка резерви з кінцем 31 березня досягла суми 7,795,650 дол. і виказує зріст на 1,004,584. Цей зріст в більшості спричинений зменшенням резерви при виміні канадської валюти нашого підприємства у сумі 900,481 дол., як також з вищих прибутків діяльности.

Кожна наша газета виказує у приходах зріст на майже 10,000 дол. Число передплатників „Свободи" зменшилося на 110 і The Ukrainian Weekly – на 85. Альманах на 2001 рік був дуже популярний і приніс з продажу 4,500 дол. доходу і додатково 10,500 із пожертв на Пресовий Фонд.

З днем 1 червня 2001 р. в Корпорації Дому УНСоюзу змінено управу. Ми затруднили фірму HRA Management & Consulting Co., як нового управителя будинку. Ця фірма знаходиться у нашому будинку, власником якої є Михайло Галібей, член УНСоюзу і член місцевої українсько-американської громади.

Звітуючи про прихід і розхід Союзівки у першому чвертьріччі цього року предсідник завважила, що розходи першого чвертьріччя цього року перевищили розходи минулого року на 30,591 дол. Зросли кошти забезпечення і енергії. Під цю пору на Союзівці проживає постійно тільки один мешканець-сеньйор, і тому прихід з винайму є менший. Ми все ще маємо труднощі піднайти працівників на літо. Надалі поміщуватимемо оголошення у цій справі. Брошури Союзівки висилаються членам з повідомленнями платности. Уляна Дячук також сказала, що від грудня минулого року УНСоюз наполегливо працює над виплатами задавнених посмертних грамот. Особливу увагу звертаємо на власників грамот з Нью-Джерзі, бо у близькій майбутності вони, з огляду на брак спадкоємців, мусять бути передані державі.

У цьому році 79 ґрадуантів українських суботних шкіл отримали по 50 дол. Десять шкіл подали списки ґрадуантів. Один чек на суму 500 дол. виплачено ґрадуантам католицької школи у Нью-Йорку і два чеки по 250 дол. виплачено українській католицькій середній школі у Мишиґені.

Розглядаючи звіт Канадських Асекураційних Властей Екзекутива дискутувала над майбутністю УНСоюзу у Канаді. Канадський Забезпеченевий Уряд після розгляду діяльности УНСоюзу за минулий рік був зацікавлений нашими плянами діяльности на майбутнє у Канаді. Вони турбуються браком росту нашої установи у Канаді. Безперечно, часи змінилися і до іноземних асекураційних установ у Канаді ставлять більші вимоги ніж раніше. Багато менших і більших комерційних і братських установ зупинили свою діяльність у Канаді і тим самим не продають своїх забезпеченевих продуктів на канадському ринку.

У актуарному звіті за 2000 рік наша фірма Актуарів Bruce & Bruce подала нам деякі поради, як розв'язати канадську ситуацію.

Існує можливість, щоби канадські члени вплачували свої вкладки в американських долярах. Це уважалося б як американський бізнес і вирішило б питання правил, вимог звітування і канадської валюти. Канадські члени були б тільки канадськими членами для продовжування братської діяльности і приналежности до Відділу. У цей спосіб ми б зліквідували кошти ведення бізнесу у Канаді і неґативного впливу канадського доляра на наш фінансовий стан. Це тільки підготовчі думки, які вимагають дальшої застанови Головного Уряду на Річних Нарадах у грудні ц.р. і на надходячій конвенції у 2002 році.

Стефко Куропась звітував про працю Постійного Комітету Союзівки. Члени Комітету працювали над бізнесовим пляном Союзівки і переговорювали декілька можливостей. Дискутуючи з дорадниками, вони погодилися взяти до уваги можливість шукати за спільником. Також є можливість працювати з будь-якою школою готелярського менаджменту. Одначе виринає питання: яку підтримку ми отримаємо від громади?

Присутні дійшли до висновку, що Постійний Комітет Союзівки повинен виготовити докладний фінансовий плян з цифрами і певними припущеннями. Після того можна буде звернутися до громади та громадських установ за піддержкою.

Марта Лиско,
головний секретар

Новий член УНСоюзу

Сирф Садовий, син Івана та Ґейл Садових, новий член 25 Відділу Українського Народного Союзу. Записав свого внука до УНСоюзу дідо Іван Садовий.

Пам'яті д-ра Юрія Цегельського, котрий жив Україною

Св. п. Юрій Цегельський

В Україну прийшла сумна, болюча вістка, що 31 травня помер у Пенсильванії, на 95 році життя, один з Патріярхів галицької інтеліґенції в Америці – д-р Юрій Цегельський, син відомого українського політика та громадського діяча, міністра закордонних справ уряду ЗУНР, активного українського дипломата і публіциста Лонгина Цегельського.

Юрій Цегельський народився 6 вересня 1906 року у Львові, юні літа провів переважно у Камінці Струмиловій (нині Кам'янка-Бузька) в домі свого діда о. шамбеляна Михайла Цегельського. На все життя зберіг щиру любов до Камінеччини, що яскраво засвідчила його велика літературно-історична праця „Заґа роду Цегельських і розповідь про Камінку Струмилову", яка вийшла в Америці у 1992 році.

У напружені роки Першої світової війни Юрій Цегельський вчився в українській школі у Відні, організованій при евакуйованій зі Львова Учительській семінарії. З поверненням до Львова у 1917 році навчався у Першій державній академічній гімназії, яку закінчив матурою у 1925 році. Товаришував з Юрієм Петрушевичем, Романом Шухевичем, Юрієм Старосольським, Юліяном Редьком, Орестом Яцівим та ін. Всі вони з юності плекали палку любов до України і були активними в громадському житті. Після закінчення гімназії Юрій Цегельський вступив до Академії ветеринарної медицини у Львові, яку закінчив у 1933 році. Працював на різних посадах у міністерстві рільництва Польщі. У 1938 році одружився з Веронікою Дроздовською, вчителькою за фахом та співачкою за покликанням – на час одруження вона вже виступала професійно, здебільшого на радіо. Їхні дві доньки Анізія та Ольга виховані в глибокопатріотичному українському дусі та гідно продовжують рідні традиції. Зокрема, у їхньому домі панує високий культ о. Маркіяна Шашкевича та Івана Франка.

Немало довелось пережити родині Цегельських у буремні воєнні та післявоєнні роки, врешті в 1949 році виїхали до Америки та замешкали у Філядельфії. Там д-р Юрі Цегельський вів широку громадську працю. Саме він заклав у Філядельфії Відділ Товариства українських ветеринарних лікарів та був його головою. Працював у кредитовій кооперативі, був секретарем 368-го Відділу Українського Народного Союзу. Та найбільше серця віддавав Пласту, з яким був пов'язаний від молоду і до схилу літ. Він першим відродив український Пласт у таборі біженців в Ляндеку (Австрія), у Філядельфії вісім років був головою Станичної Пластової Ради, чотири роки – заступником головного булавного Пластового Сеньйорату, а відтак – і головним булавним.

Юрій Цегельський був знавцем українських театрів і, як на рідній землі, так і в Америці, написав ряд статтей на театральну тематику. Немало дописував на історичні й інші теми. Створивши свою, вже згадану, об'ємну працю „Заґа роду Цегельських і розповідь про Камінку Струмилову", яка може служити інформативним джерелом вивчення Галичини XIX-XX століть, Юрій Цегельський власним коштом переслав в Україну великий наклад цих імпозантних книг – як дарунок численним бібліотекам та науковим інституціям. Також він всіляко заохочував інших до подібної праці задля увічнення подій та постатей української історії, морально й матеріяльно підтримував численні творчі проєкти. Наприклад, немало причинився до видання спогадів видатного душпастиря о. Володимира Лиска, декана Золочівського, які вийшли друком у Львові в 1999 році.

Він постійно жив Україною, в якій востаннє побував у 1994 році на світовому з'їзді роду Цегельських. Маючи 88 років, був найстаршим представником цього роду, його Патріярхом. Зрештою, в значній мірі, завдяки йому цей з'їзд і відбувся. Цікавими були його виступи й промови в часі з'їзду, інтерв'ю в пресі і на радіо. Назавжди в пам'яті членів роду та численних гостей з'їзду, слухачів і читачів залишиться світлий образ Юрія Цегельського, енерґійного, діяльного й оптимістично настроєного, щирого патріота України. Майже до останніх своїх днів підтримував контакти з Україною.

Сумуємо разом з родиною, друзями та усією прогресивною громадськістю, що покинув він нас і цей світ, де так багато доброго зробив, де був так потрібний.

Світла пам'ять про д-ра Юрія Цегельського вічно житиме у наших серцях та в пам'яті вдячних нащадків.

Ярема Кравець, Лідія Купчик, Леся Крип'якевич,
м. Львів

Від редакції: *Вже коли цей спомин про св. п. Юрія Цегельського був підготовлений до друку, до „Свободи" надійшов ще один – від д-ра Романа Барановського, який близько знав покійного. Д-р Барановський з особливою теплотою згадує д-ра Цегельського як члена Пластового куреня „Лісові чорти", як вірного товариша і взірцевого громадянина.*

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Порада не на часі

Відгук на статтю о. д-ра Ігоря Мончака

Йдеться не про усю статтю о. д-ра Ігоря Мончака „Яку Церкву зустріне Папа в Україні" („Свобода", ч. 22 і 23), а лише про її останній розділ „Київська Вселенська Церква". Бо до решти роздумів доктора теології і шанованого історика Церкви о. І. Мончака автор цих рядків не має жодного застереження.

Навпаки, стаття дуже цікава, інформативна, корисна і на часі. Але цього не можу сказати про кінцеву пораду автора. Я дивлюся на цю пораду очима не католика чи православного, а найперше – очима українця, й тому вважаю її неприйнятною для України й українців, хоч, звичайно, не сумніваюся щодо права автора мати свою думку.

У цій частині своєї статті о. д-р І. Мончак радить назву сучасної Української Греко-Католицької Церкви змінити на назву „Київська Вселенська Церква". Спочатку він пояснює, чому не „Українська", а „Київська". Бо, мовляв, „офіційно Церкву не означують назвою народу, але назвою першопрестольного міста. Є назви „Римська, Константинопольська, Александрійська, Антіохійська, Московська Церкви – від назв відповідних міст".

Якщо б навіть погодитись з цим арґументом шановного автора, то все ж треба відзначити, що всі названі ним Церкви мають ще й додатки: „Римо-Католицька Церква, „Російська Православна Церква" і т. ін. А шановний о. д-р Мончак це відкидає і радить замість „Католицька" чи там „Греко-Католицька" дати „Вселенська", бо, мовляв, слово „католицька" у перекладі з грецької мови на українську означає „вселенська". Тож його остаточна порада для сучасної Української Греко-Католицької Церкви – Київська Вселенська Церква.

Хоч шановний автор слушно перекладає з грецької мови слово „католицька" на українське „вселенська", все ж таки ні Папа Римський не цурається слова „Католицька", ні Константинопольський або Московський Патріярхи не цураються слова „Православна". Але й це все не є головною причиною мого критичного відгуку. Найважливіше таке: назвавши віруючих теперішньої УГКЦеркви членами чи віруючими Київської Вселенської Церкви, в яке становище ми ставимо членів чи віруючих Української Православної Церкви Київського Патріярхату та УАПЦ? Адже незважаючи на семантику „католицький" – „вселенський", у свідомості величезної більшости українського народу існування в Києві чи взагалі в Україні однієї „Вселенської Церкви" автоматично ставить усі інші Церкви в число якихось сект, у тому числі й УПЦ КП і УАПЦ.

Чи це на користь теперішнім гарним взаєминам між греко-католицькими і православними українцями з УПЦ КП і УАПЦ?

Д-р Іван Овечко,
професор-емерит університету
Північного Кольорадо

Прошу уточнити...

Висловлюючи щиру вдячність за поміщення у „Свободі" оголошень про появу трьох томів „Літопису УПА" („Свобода", чч. 17, 23 і 24), прошу уточнити адресу видавництва „Літопису УПА", у якій не зазначено номер поштової скриньки. Правильна адреса, за якою можна замовляти книги „Літопису УПА": Litopys UPA, P. O. Box 97, Station „C", Toronto, Ontario, M6J 3M7, Canada.

Іван Лико,
секретар

Блаженні перед Богом і народом

Д-р Мирослав Лабунька

Урочистості, що відбулись у Києві й Львові з участю Папи Івана Павла II 23–27 червня, були відразу ж докладно показані, описані й продискутовані всіми засобами інформації і комунікації. Українські громадяни і в Україні, і в діяспорі за ними слідкували з великою увагою. Але сама подія візити Папи й усе, що з нею зв'язане, ще довго буде об'єктом розмов, дискусій, висновків, не виключаючи й неґативних.

Сьогодні ж хочемо коротко зупинитись над однією подією, що для духового життя вірних Української Католицької Церкви, а то й Вселенської, буде на віки мати особливе значення. Маємо на увазі беатифікацію – проголошення блаженними мучеників і страстотерпців за Христову віру й Церкву та подвижників Божих української землі Святішим Отцем Папою

Українські вірні можуть взносити молитви до своїх рідних блаженних і святих

Іваном Павлом II у Львові 26 і 27 червня 2001 року. Три речі варто підкреслити, а саме: беатифікація відбулася в Україні, у Львові, хоч звичайно відбувається у Римі на площі св. Петра; вона обіймала винятково велике число Божих угодників (усіх разом двадцять дев'ять), що в новітніх часах рідко буває; проголошені блаженними представляли три різні обряди – латинський (двоє духовних осіб), українсько-візантійський та російсько-візантійський (двадцять сім осіб, між ними й один світський слуга Божий) і – три національності – польську, українську і російську (мученик Леонід Фйодоров – екзарх для російських католиків візантійського обряду).

Беатифікація – це публічне визнання осіб блаженними, Божими угодниками, що своїм побожним життям, терпінням чи мученицькою смертю за віру й Церкву дали свідчення звершеного християнського життя, любови до ближнього, та через практикування у свому житті геройських християнських чеснот стали прикладом до наслідування для інших.

У давнину публічного почитання вірними таких людей за життя, а особливо після смерти, коли над їхніми могилами чи мощами, що зберігалися в церквах чи монастирях, діялись чуда, вистачало для того, щоб такі особи були визнані церковною владою – єпископом, митрополитом чи синодом владик – блаженними або святими. Але з часом, щоб не ширились не раз невластиві практики почитання певних осіб, що не цілком заслуговували на те, Церква почала вимагати, щоб тільки ті особи були почитувані публічно, що були формально визнані церковними властями блаженними чи святими. Цього особливо суворо у Вселенській Церкві почали дотримуватися із XVII століття, себто після реформації, коли, як відомо, більшість протестантських церков не визнавали інституту святих. Тепер Римська Курія має окрему декастерію (конґреґацію), що займається виключно справами святих, себто процесами беатифікації і канонізації осіб, які заслуговують на публічне почитання.

Беатифікація – це перший процес, на основі якого особа, що відповідає вимогам святости, після дуже строгого дослідження її життя, проголошена блаженною. Цим дослідженням займається призначений для цього постулятор. Він пропонує дану особу проголосити блаженним чи блаженною. Його пропозицію розглядає відповідний трибунал Конґреґації Святих, а його позитивне рішення затверджує Папа. Святіший Отець також проголошує таку особу чи осіб – блаженними. Це означає, що вони можуть бути публічно почитувані, до них можна молитись і просити окремих ласк і заступництва в небі. Малюють їхні образи й ікони. В певний день у році їм присвячується окреме Богослуження. Наприклад, день почитання блаженного Миколи Чарнецького й двадцять чотирьох інших блаженних – 27 червня, а блаженного Теодора Ромжі – 1 листопада. У листопад припадає також день почитання блаженної Йосафати Ґордашевської, сестри служебниці Непорочної Діви Марії. Список цей обнімає дев'ять єпископів (між ними росіянин Леонід Фйодоров), тринадцять священиків, між якими єромонахи Студитів, Василіян і Редемптористів, один світський вірний та п'ять монахинь. Всі вони, за вийнятком о. Омеляна Ковча, якого замордовано в німецькому кацеті, були переслідувані, мучені й знищені репресивними органами СРСР. Між ними – владики, священики й монахині катакомбної Української Греко-Католицької Церкви.

Згадаємо, що ні один єпископ цієї Церкви не покинув свого стада й усі вони були арештовані й вивезені. Ніхто із українських католицьких владик – тих, що були свячені перед війною, як і тих, що прийняли єпископські свячення у підпіллі – не заломився під переслідуваннями й тортурами, ніхто не відрікся своєї віри, не зрадив своєї Церкви й народу.

Учасники Святої Літургії і ритуалу беатифікації – півтора мільйона осіб – були неприємно заскочені, коли Папа Іван Павло II зачитав якийсь текст мадярською мовою, що мав стосуватися особи блаженного Теодора Ромжі. Як нас інформували, це ужгородський єпископ Іван Семедій підсунув цей текст Святішому Отцеві в останній хвилині біля престолу.

Клір і вірні Української Греко-Католицької Церкви очікували, що між блаженними поруч свого брата Климентія, єромонаха-студита, знайдеться також ім'я бл. п. Слуги Божого Митрополита Андрея. Але цього не сталося. Під час церемонії беатифікації Папа сказав про Митрополита Шептицького, що його „справа беатифікації ...ведеться, і сподіваємося одного дня побачити його у славі святих".

Патріярх Любомир у скорому часі призначить нових постуляторів для дальших беатифікаційних і канонізаційних процесів і тим збільшить лик святих угодників нашої Церкви, які вимолюватимуть ласк у Господа Бога для нашої Церкви й народу. Якраз у цьому і особлива вартість візити Папи в Україні й беатифікаційних процесів у Львові. Українські вірні можуть взносити свої молитви до своїх рідних блаженних і святих, уряджувати в їхньому імені святкові дні, називати їхніми іменами церкви, особливо, коли вони знайдуться серед лику святих.

Климентій Шептицький (1869-1951)

Василь Величковський (1903-1973)

Тарсикія (1919-1944)

Йосафат Коциловський (1876-1947)

Микита Будка (1877-1949)

Йосафата (1869-1919)

Теодор Ромжа (1911-1947)

Папа в Україні: погляд православного

Д-р Анатолій Лисий

Римський Папа Іван Павло II, глава Католицької Церкви у всьому світі, високошанована і високовпливова людина, поляк з походження, відвідав Україну. Це вперше в новітній історії України сталася подія, яка не тільки була значною для українських громадян католицького віровизнання, але також для українців інших віровизнань, в тому числі і православних.

Світова преса та інші засоби масової інформації приділили багато уваги цій події. Понад тисячу журналістів з усіх кутків світу було зареєстровано в Міністерстві закордонних справ України. З їхніх репортажів світ довідувався не тільки про хронологію перебування та виступів Папи, але також і про державу Україну, її пострадянський шлях, її політичні, економічні, соціяльні і, щонайбільше, церковно-релігійні проблеми. І не раз за ці п'ять днів було видно, що приїзд Папи не був обмежений лише до пасторально-релігійної візитації, а набирав ширшого характеру і в своєму єстві промовляв до всіх українців, незалежно від їхнього віросповідування.

В цьому, на мою думу, і полягає найбільша цінність цієї величної події в сучасних днях нашої країни. Тому, не відбираючи від наших братів-католиків релігійно-духовного піднесення, спричиненого кроками Папи по українській землі, сприймаємо цю велику подію з надією, що вона принесе користь не лише Католицькій Церкві і її вірним, але також і цілій Україні в її складному релігійно-церковному сьогоденні.

Лише вглянувшись у реакцію православної Москви, можна без вагання привітати Папу Римського на українській землі. Адже ця реакція – відвертий, нахабний вияв традиційного думання імперської Москви, підтверджена її окупаційною армією в попівських рясах в Україні. Цікаво, що в той час, коли в Україні мільйонові маси народу вітали Папу, московський Патріярх Алексій II мотався в товаристві „бацька" Лукашенка по сусідній Білорусії, намагаючись створити конкуренційну подію в противагу до подій в Україні. Та не вдалося! Його візиту ледве помітили білоруські православні.

А ще задовго до цієї історичної візити Папи, намагаючись якось перешкодити їй, бородаті російські батюшки на демонстраціях в Києві вигукували претензійні гасла: „Украйна – ето каноніческая терріторія Московского Патріархата", Ми болєє імєєм право на юрісдікцію в Украінє, чєм Константінополь!", „Наша цель – укрєплять православноє єдінство", „Православіє – ілі смєрть!". Отак, споглядаючи на гістеричний вереск патріярхальної Москви, як також і на неодноразові дипломатичні потягнення „бєлокамєнной", можемо з задоволенням похвалити Папу за його стійкість у своєму рішенні відвідати Україну. Сподіваємося, що інші церковні престоли візьмуть приклад з непохитности Папи.

Та все ж, коли переглядаємо пресові коментарі західньої преси, впадають в очі часті підкреслення конфлікту московської православної Патріярхії з візитою Папи в Україну. Можливо, така аґресивна реакція Московської Православної Церкви й додала до сенсаційности і світового розголошення папської візити. Хотілося б, щоб більше уваги в пресі дістали незалежні українські православні Церкви – УПЦ КП і УАПЦ. Та таке наше суб'єктивне бажання дещо заспокоїлося при вістках про зустріч Івана-Павла II з членами Всеукраїнської Ради Церков, на якій Папа, не зважаючи на московський галас, не завагався спілкуватися з цими, дотепер невизнаними світовим православ'ям, православними Церквами України.

Опитування громадян України посвідчило, що лише якихось 6–8 відсотків ставляться до цієї події неґативно, а решта 92–94 відсотки оцінюють її позитивно. Беручи це до уваги, як також враховуючи деклярації Папи про його наміри досягти взаєморозуміння та взаємопошани усіх релігійних конфесій та його заклик до чесного і щирого визнання минулих провин у спільній історії народів та до пробачення всіх скоєних несправедливостей, можна сподіватися, що візита Папи приведе до значного покращення міжконфесійних взаємин в Україні.

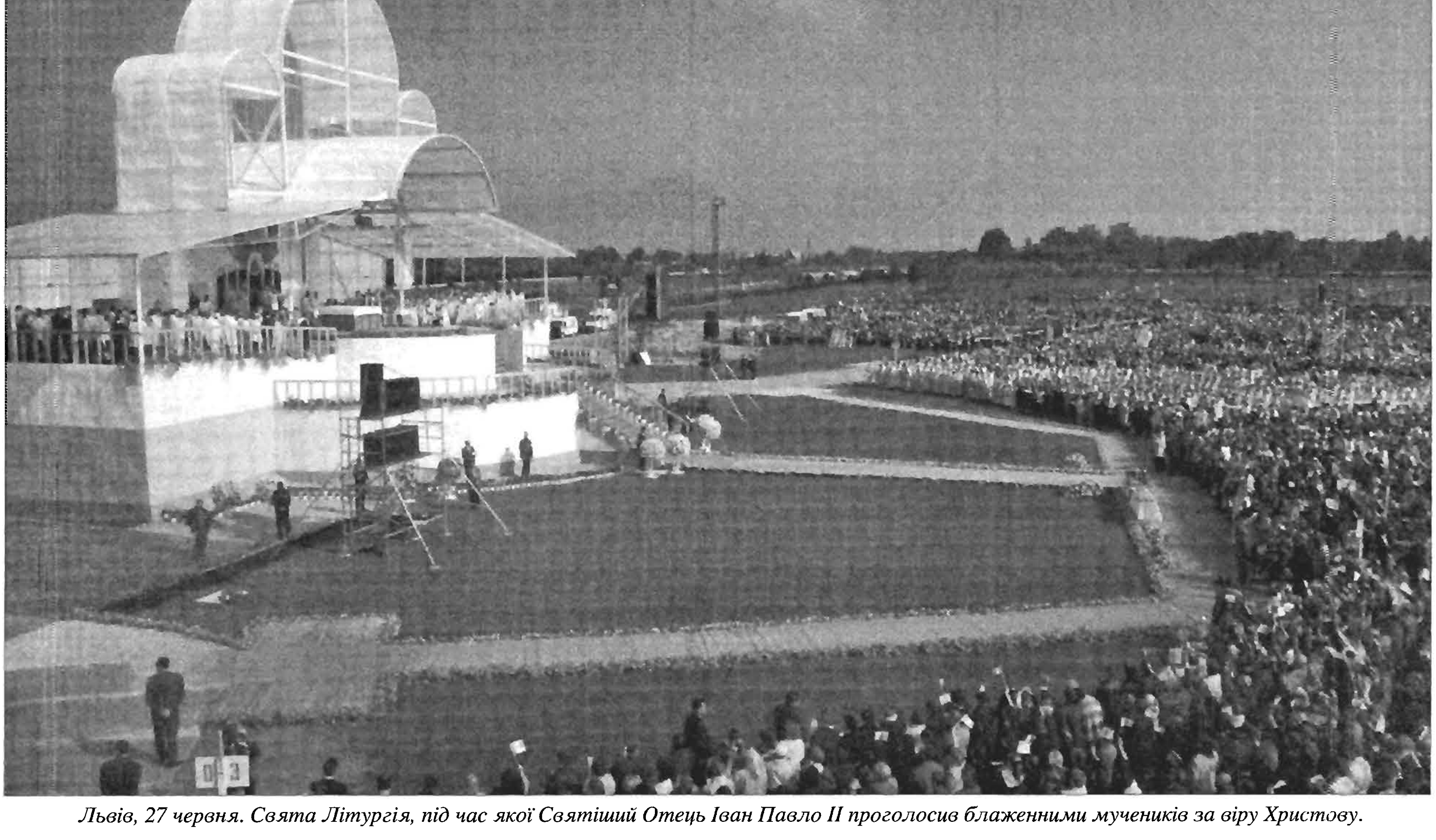
Папа Іван-Павло II говорив до своєї пастви її рідною мовою, українською. В цьому він виявив особливу пошану до країни і народу, до яких приїхав в гості. Він говорив про християнські заповіді, любов і співжиття різних віросповідань під одним дахом держави України. Він говорив про европейське призначення України, про її дорогу на Захід, про єднання між собою заради добра кожної людини незалежно від її конфесійного вибору, він закликав українців до віри в свої духовні і національні сили. Він підкреслював потребу виховання молоді для служіння своєму суспільству, для будування і перебрання відповідальности за свою власну державу. Яка різниця з церковно-політичною лінією середньовічної православної Москви!

На обрії бачимо ще одну історичну подію, яка має відбутися на землях України. Вселенський Патріярх Варфоломей II підготовляється до своєї візити в Україну з метою проголошення і визнання автокефалії Української Помісної Православної Церкви. Подібно до Папи, він має на руках запрошення від Президента України. Його візита станеться лише при одній умові: якщо українські Церкви, а саме УПЦ КП та УАПЦ завершать процес з'єднання і створення єдиної Помісної Церкви.

Ця подія, як видно з джерел інформації УПЦ МП та РПЦ в Москві, викличе ще шаленішу реакцію російського самодержавного православ'я. Надіємось, що Вселенський Патріярх не піддасться загрозам і залякуванням з Москви, яка дотепер ніяк не може вибачити йому за Естонію.

Одначе привид Одеси ще й досі літає в повітрі, а дотеперішні кроки Вселенського Патріярха в напрямі до України ніяк не обходилися без втручання чи участи Москви. В такій комбінації Константинополя з Москвою тяжко уявити задовільні для нас результати. Вселенський Патріярх напевно добре приглядається до візити Папи в Україні. Сподіваємося, що прийде час, коли комбінація Константинополя безпосередньо з Києвом буде більш переконливою.

Колись український письменник Микола Хвильовий сміливо показав на єдиний спасенний шлях для України. Це шлях в Европу. „Геть від задрипанки Москви!" – проголошував він і за це загинув. Та ці слова – пророчі. Бо лише в них буде наше на тільки державне, але і церковне спасіння.

Львів, 27 червня. Свята Літургія, під час якої Святіший Отець Іван Павло II проголосив блаженними мучеників за віру Христову.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Закінчення шкільного року в НУРШ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В рік 10-ліття Незалежности України 17 молодих матурантів здали останній іспит і закінчили Нашу Українську Рідну Школу (НУРШ), де директором є д-р Олександер Лужницький. Урочисто пройшла ґрадуація 12-ої кляси 12 травня 2001 року в залі УОКЦ. Програму вела заступник директора НУРШ мґр. Віра Бей.

Голова Батьківського комітету матуральної кляси Роксоляна Луців привітала випускників НУРШ з успішним закінченням матури. Учитель історії України мґр. Роман Дубенко, як опікун 12-ої кляси, представив присутнім своїх вихованців-абсольвентів та побажав щасливої дороги в досягненні їхніх мрій. Голова Шкільної Ради НУРШ Дарія Лашин в своєму слові закликала абсольвентів „використовувати знання, здобуті в НУРШ, для примноження добробуту і розквіту культури нашого українського народу".

На ґрадуації виступив Президент Світового Конгресу Українців д-р Аскольд Лозинський, який висловив признання дирекції школи НУРШ, вчителям, батькам, родичам і самим абітурієнтам, та сконцентрував увагу на двох основних питаннях: почутті власної гідности і власної вартости, бо „школа – це тільки підготовка до життя", та на питанні української гідности абітурієнтів, бо вони є „частиною одного великого українського народу, частиною козацького роду".

Педагогічний дорадник Шкільної Ради УККА мґр. Богдан Ясінський звернувся до абсольвентів та їх батьків з прощальним словом, бо „саме батькам належить подяка, які з'єднали теперішніх випускників з українським народом... Немає іншої на світі України, немає іншого Дніпра", – закінчив він свій виступ рядком Шевченкового вірша.

У прощальному слові представниця 11-ої кляси Лада Рома Пастушак запевнила, що, „знаючи українську пребагату історично-культурну спадщину своїх предків, ми станемо ще повноціннішими громадянами Америки, а осягнення кінцевої матури сталося завдяки всім, кому лежить на серці навчити українських людей любити і знати край своїх предків – Україну", та побажала успіхів у нашій українській громаді.

Від імені дирекції і вчителів привітав своїх вихованців директор школи д-р Олександер Лужницький, відзначивши їх терпеливість і бажання закінчити цю школу на користь нашій громаді. „Від вас, дорогі абітурієнти, залежить наша українська майбутність тут, в США", – закінчив д-р О. Лужницький. Після церемонії вручення дипломів абсольвентам випускниця НУРШ Оксана Яворська подякувала батькам, „завдяки кому ми стали на рівні свідомих, освічених і людей, гордих свого походження" і вчителям, чия „місія зберігає українське життя від занепаду на чужині".

В цей же день ввечері відбувся матуральний баль. Після урочистого представлення абітурієнтів майстром церемонії мґр. Романом Дубенком та молитви й благословення святочної вечері катехитом НУРШ о. Орестом Михайлюком відбулася офіційна частина. Цікавою і важливою була настанова абсольвентам митр. прот. о. Романа Мірчука, колишнього віце-ректора семінарії св. Духа біля Львова, який виділив в своїй промові головні ділянки подальшого застосування набутих в школі українознавства знань: про Бога і релігію, про українську мову, про Україну, „...бо вона є, була і буде моєю і вашою Батьківщиною", та наголосив, що українська громада покладає на молодих випускників українознавчих шкіл надію. „Все, що за сто років нами тут зроблено, передано вам. Ви мусите зайняти наші місця. Без вас немає майбутности... Перед вами відкриті широкі двері посвяти для України".

На бенкеті директор школи та представники від громадських українських організацій та батьків роздали нагороди абсольвентам НУРШ. Теплими і справедливими словами охарактеризував директор школи цілу матуральну клясу і кожного учня зокрема за всі 12 років навчання в цій школі. Зі словами подяки виступила голова Батьківського комітету матуральної кляси Роксоляна Луців.

19 травня відбулися загальні збори НУРШ, в яких взяли участь батьки учнів, на яких вирішувались важливі питання педагогічного і виховного процесу в школі та пляни на майбутність.

На закінчення шкільного року в НУРШ відзначали День української родини, були деклямації, пісні під музичним керівництвом вчительки музики в НУРШ Марії Камінської. З надзвичайним гумором виступили учасники драматичного гуртка, яким багато років успішно керує маестро Зенон Чайківський, ставлячи на шкільній сцені актуальні п'єси свого авторства. І на цей раз нова сценка його пера „Мрія" мала надзвичайний успіх. Чудово грали молоді „актори", під музичний супровід Ірени Пелех-Зварич.

Закінчився навчальний рік початку нового тисячоліття. Нові пляни, нові настанови, очевидно, одержать вчителі шкіл українознавства в Америці на майбутній конференції, ціль якої – обмін думками, проєктами та вимогами для покращення навчання, виховання молодого поповнення української спільноти, справжніх патріотів України.

Г. Дзівак

XXVI Конвенція СУА відбудеться в Сарасоті

Від 24 до 27 травня 2002 року в Сарасоті, штат Фльорида відбудеться XXVI Конвенція Союзу Українок Америки.

Складне завдання організування конвенції взяв на себе 56-ий Відділ СУА ім. Мілени Рудницької у Норт-Порті, Фльорида. Комісію очолюють: голова – Таня Сілецька, заступниці – Іванна Головата і Орися Свистун, протоколярна секретарка – Надя Іванчук, кореспонденційна секретарка – Неля Лехман, скарбничка – Мстислава Нан Меґґелец, адміністрація – Ліда Білоус, реєстрація – Роксоляна Яримович, бенкет – Слава Малюк, програма – Марія Наваринська, преса – Галя Король, фінанси – Анна Маріяні, крамничка – Люся Герасимів. З нагоди Конвенції буде видана конвенційна книжка. Видавничу комісію очолили: Марта Данилюк – голова, заступниця голови – Ольга Тритяк, секретарка – Варка Бачинська, скарбничка – Марія Штогрин і членка – Ольга Мочула.

Крім офіційної конвенційної програми, комітет приготує цікаву програму для кожного з наших гостей. Запрошуємо делегаток з родинами взяти участь у нашій Конвенції в місті Сарасоті, на західньому узбережжі Фльориди, в готелі „Hyatt".

Сарасота – місто мрій і чудового відпочинку – одне з найбагатших міст в Америці. Не можна забувати, що тільки 30 миль південніше розкинувся український культурний центр – славний Норт-Порт, з його знаним чи не у цілому світі мінеральним озером, або „Калабанею", що відмолоджує людей і про яку складено немало „коломийок".

Конвенційний комітет під головуванням Тані Сілецької розпочав підготовку XXVI Конвенції Союзу Українок Америки. Невдовзі ми подамо для всіх зацікавлених докладні інформації, щоб вони змогли скористатися з такої небуденної нагоди – провести вакації на Фльориді.

По інформації можна звертатися також до голови і членів Конвенційного комітету.

Галина Король,
пресова референтка
Конвенційного комітету

Новий стипендійний фонд засновано у Фундації УВУ

НЬЮ-ЙОРК. – Осип і Стефанія Порайко, громадські діячі з Лос Анджелесу, Каліфорнія, створили при Фундації УВУ Постійний Стипендійний Фонд в сумі 30 тисяч долярів.

Стефанія і св. п. Осип Порайки

Осип Порайко народився 26 березня 1912 року у Заболотові, Станіславівської обл. Гімназію закінчив у Станіславові, студіював архітектуру у Кракові. У 1940 році ввійшов до Буковинського куріня Похідної Групи ОУН під командою сотника Петра Войновського, яка разом із українською партизанкою боролася з большевиками. У воєнній хуртовині німці, переслідуючи українських націоналістів, запроторили Осипа до концентраційного табору, з якого він чудом вийшов живим . Еміґраційні хвилі завели його до Лос-Анджелесу, де він одружився і потрапив у вир громадського життя, присвятивши особливу увагу православній церкві ім. св. Володимира. Все своє життя Осип фінансово підтримував наукові інституції, розуміючи вагу освіти у всіх аспектах буття української держави. Осип Порайко помер 19 січня 2001 року і був похований на цвинтарі Форест Льовн у Лос-Анджелесі.

Стефа Порайко, дружина Осипа Порайка, народилася 26 квітня 1908 році у селі Комарно на Львівщині. Закінчивши учительські студії в державній Учительській семінарії, працювала довший час учителькою у Західній Україні. На еміґрації була активною у церковному житті громади, виконуючи зразково функції парафіянки православної церкви ім. св. Володимира у Лос-Анджелесі.

Управа Фундації УВУ щиро дякує Стефанії Порайко за створення Постійного Стипендійного Фонду їхнього імені. Вшановуючи світлу пам'ять Осипа Порайка, бажаємо Стефанії доброго здоров'я і довгих літ життя.

Управа Фундації УВУ

Вчительський семінар – на Союзівці

НЬЮ-ЙОРК. – Шкільна Рада при УККА повідомляє, що XVII семінар підвищення кваліфікації вчителів, що навчають дітей в суботніх школах українознавства, відбудеться від 29 липня до 11 серпня на Союзівці.

Плянуються лекції з історії, культури, мови та літератури. Заплановано показ фільмів та відеострічок для вчителів.

Учасникам семінару, які є членами УНСоюзу, кошти побуту покриває УНС, усім іншим – українські інституції.

Зголошення на семінар подавайте через своїх директорів або безпосередньо на адресу Шкільної Ради, зазначивши особисті дані, школу, в якій навчаєте, предмет чи клясу, адресу і телефон. Адреса Шкільної Ради: Ukrainian Educational Council, UCCA, P. O. Box 391, Cooper Station New York, N.Y. 10276-0391. Тел.: (212) 477-1200. Факс: (212) 777-7201.

Відкрито нову філію кредитівки

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. – Рочестерська Українська Федеральна Кредитова Спілка в суботу, 12 травня, відкрила нову філію у Вотервліті, Н. Й., (1828 Third Ave.). Акт посвячення нового приміщення здійснив о. Михайло Мищук, парох місцевої української католицької церкви св. о. Миколая. На офіційному відкритті були присутні: Василь Корнило, президент Рочестерської Української Федеральної Кредитової Спілки (РУФКС), члени Управи Василь Білан і Олег Павлюк, а також головний управитель Тамара Денисенко і працівники РУФКС Леся Хвесік, Жанна Кремінська, Леся Кисіль і Оксана Лонкевич. Рочестерську Українську Федеральну Кредитову Спілку заснували у 1953 році вісім членів, і її первісне майно становило 335 долярів. Сьогодні кредитівка нараховує 6,100 членів, з майном близько 70 млн. дол., та відділеннями у Вашінґтоні, Д.К., Ст. Петерсбурґу, Фла; і Сакраменто, Каліф. Завідуючою нового відділення є Оксана Евертс, а працівником Тарас Мищук. Число місцевого телефону філії (518) 266-0791, а безплатний – (877) 968-7828.

Під час відкриття нової філії РУФКС (сидять, зліва): О. Павлюк, В. Корнило, о. М. Мищук, В. Білан. Стоять: Т. Мищук, Т. Денисенко, О. Евертс.

В пам'ять С. Петлюри

ТОРОНТО. – На заклик Президії Світового Конгресу Українців вшанувати пам'ять Симона Петлюри, з ініціятиви Братства св. Володимира при катедрі св. Володимира в Торонто, під патронатом КУК, був створений Громадський комітет, до якого ввійшли представники місцевих організацій.

Відзначення 127-річчя від народження і 75-річчя загибелі С. Петлюри відбулося 27 травня у катедрі св. Володимира, де зібралися колишні вояки Першої дивізії „Галичина", Канадського Леґіону „Карпатської Січі", Української Повстанської Армії, Стрілецької Громади, ОДУМ-у та Пласту. Перед Панахидою Єпископ Юрій розповів про любов С. Петлюри до рідного народу, його віддану працю, відвагу перед різними загрозами, віру у справедливість, його скромність.

Після Панахиди присутні перейшли до катедральної залі. Мистецьку програму відкрив голова Братства та керівник ансамблю „Веснянка" Микола Балдецький. Він привітав голову КУК Марію Шкамбару та всіх присутніх і передав керівництво програми Валентині Родак, довголітній редакторці журналу „Молода Україна". Вона представила бандуристок Віру Зелінську та Оксану Шевчик, які почали мистецьку програму піснею „Полечко-поле". Олеся Петренко продеклямувала „Вірш про Головного Отамана". Головним доповідачем був інж. Микола Гавриш, довголітній редактор журналу „Молода Україна", автор численних дописів.

У дальшій мистецькій програмі Віра Зелінська і Оксана Шевчук виконали пісню „Зірвалася хуртовина", а Оксана Шевчук прочитала вірш „Симонові Петлюрі". Закінчила вона свій виступ грою на бандурі та сольоспівом, виконуючи „Елегію". Микола Латишко, за професією учитель математики, прочитав свій вірш „Дух Героя". Вшанування пам'яти Симона Петлюри закінчилося славнем „Ще не вмерла Україна!".

Віктор Павленко

Вестерн Юніон впровадила нові ціни на грошові перекази до України

МОНТВЕЙЛ, Н. Дж. – Вестерн Юніон, одна з провідних компаній світу з електронного переказування грошей, впровадила з 15 червня нові ціни на грошові перекази з Нью-Йоркської метрополії, Нью-Джерзі, Філядельфії і Коннектикату до Росії та України. Відтепер користувачі Вестерн Юніону, які надсилають гроші через агенції компанії в зазначених місцевостях, платять за перекази до 300 долярів менше, ніж раніше.

Разом з новими розцінками запроваджується якісніше обслуговування. Преказуючи одну із зазначених сум, клієнти отримають в подарунок від компанії 5 хвилин на міжнародну розмову телефоном. Компанія Вестерн Юніон рада з того, що переказує гроші швидко, протягом кількох хвилин, ґарантуючи їхнє безпечне одержання в пунктах призначення. Компанія має понад 2800 агенцій в Росії та Україні, і в кожній із них ґарантована виплата переказу в американських долярах. Гроші можна переказувати також кредитною карткою через інтернетівську сторінку з адресою www.westernunion.com або телефонічно, набравши 1-800-327-0000 (російськомовна служба) або 1-800-799-6882 (україномовна служба).

– Ми добре знаємо, що багато українців та росіян, що мешкають в Нью-Йорку та його околицях, підтримують тісні зв'язки зі своїми близькими вдома, – сказала Ліз Стоукс, директор маркетингового відділу компанії Вестерн Юніон. – Нові розцінки Вестерн Юніон, помножені на якісніше обслуговування, надають нашим клієнтам, що покладаються на безпечні, надійні й гарантовані послуги Вестерн Юніону, ще більше можливостей.

Вестерн Юніон спонсорувала ряд громадських заходів, зокрема турне-показ української кінострічки „Нескорений", гастролі театру Р. Віктюка у 2001 році, місцеві ініціятиви на зразок Українського вуличного фестивалю. Вестерн Юніон – надійний партнер української громади.

– Саме завдяки нашій громадській активності, – вважає Алексадер Ґомеля, заступник менеджера з маркетинґу Східньоевропейського відділу Вестерн Юніон, – наша компанія познайомилась із своїми клієнтами і дізналась, коли за їхніми особливими побажаннями треба пересилати гроші. Нові розцінки і безкоштовна 5-хвилинна розмова – це подяка нашим клієнтам за їхню довіру до нас.

Вестерн Юніон, дочірнє підприємство First Data Corp. (FDC), – світовий лідер з переказування грошей. Через кореспонденційну мережу компанії її клієнти можуть швидко, безпечно і надійно переказати гроші більш як у 100 тисяч представництв, що знаходяться в більш як 185 країнах і реґіонах світу.

Вестерн Юніон розпочала свою діяльність в 1851 році, коли однією з перших запропонувала телеграфні послуги. А грошові перекази вона запровадила ще в 1871 році.

Компанія Вестерн Юніон святкуватиме своє 150-ліття в 2001 році. Докладнішу інформацію ви зможете знайти в Інтернеті www.westernunion.com. За інформацією дзвоніть телефонами 1-800-327-0000 та 1-800-799-6882.

Ева Вєжинська

На зустрічі у Вестерн Юніон (зліва): Андрій Даниленко, Каріна Таранавська, Оксана Тритяк, Петро Рибчук, Роман Маринович

Нові ціни за перекази, в долярах США:

Сума переказу	Нова ціна	Попередня ціна
до 100	13	15
100 – 200	16	22
200 – 300	25	29

Настав час відповідальности за катування

Одним з проявів адміністративного тиску на громадян України, значною мірою успадкованого від тоталітарного режиму, є позбавлення волі до суду з порушенням дозволених законом строків, катування в'язнів, ставлення до них як до злочинців, утримання неповнолітніх разом з дорослими. У червні таке двотижневе позбавлення волі пережив Фелікс Хмельковський – керівник Християнського благодійного центру „Стефанус", який представляє в Україні американську асоціяцію „The Voice of the Martyrs" („Голос мученика") і розташований у Черкасах. Асоціяція, яка в часи СССР надавала допомогу переслідуваним за віру православним, католикам і протестантам, продовжує благодійну діяльність в Україні. Вона купила своєму місіонерові авто для службових поїздок, але державна податкова адміністрація, не зважаючи на документи, що повністю підтверджують факт дарування, звільнений від податку, і рішення суду на користь місіонера, усе ж вкинула його до в'язниці, вимагаючи грошей за авто. Ось що розповів Фелікс Хмельковський на прохання „Свободи":

– Коли за моєю спиною клацнули кайданки – лівий був трохи просторіший, я зажадав дати мені Біблію. Несподівано мені дозволили узяти її. Підійшло авто зі затемненими вікнами і четверо міліціонерів заштовхали мене в середину. Авто йшло вулицями міста, у якому я народився і виріс, минало школу, знайомі будівлі, а мені було лячно, що ніхто не бачить, як мене везуть. Я боявся незнаного світу, у який мав поринути. Один з охоронців натиснув ґудзик дзвінка, прочинились залізні ворота і авто в'їхало у двір. Я привітався до охоронця, який відчинив браму. У відповідь він втупився у мене з пронизливим презирством. Я витримав його погляд, він першим відвів очі. Це була моя перша перемога.

– Повєрнісь к стєнє! Ногі шірє! Снять брюкі і труси, прісєсть десять раз!

Після цього приниження мене штовхнули до тісної камери. У ній було троє. Стеля важким бетоном тиснула на душу. Двоє співкамерників мали років по сімнадцять. Один з них розповів, що узяв на себе пограбування хлопчика.

– А ти не грабував?

– Ні, але слідчий застосував протигаз. На мене натягли гумову маску протигазу, але без фільтру, і слідчий почав пускати у дихальну трубу дим від сигарети. Потім затискував трубу пальцями. Я не витримав... А ще б'ють гумовим кийком. Вони вміють так бити, що слідів немає. Подивись, які маю синці (він задер сорочку). Але до мене лікар не прийде. Сюди приїздить лише авто швидкої допомоги, коли хто помирає...

Я запропонував сусідам послухати Біблію. Вони погодились слухати і невдовзі поснули. Я не міг спати – дуже боліла голова, дошки різали спину, було чутно крик – когось били в коридорі.

Вранці почувся вигук:

– Всєм вийті із камєри! Вєщі с собой! Повєрнуться к стєнє! Послєдній виносіт вєдро!

Охоронці почали ранкову перевірку камери, обстукуючи молотками нари, шукаючи написів на стіні. Одни з них побачив у камері мою Біблію і загорлав:

– Я сказал – с вєщамі!

Біблія полетіла у коридор і ледве не впала у відхоже відро. Я сказав:

– Підніми!

Усі кинулися до мене з брудною лайкою. Але той, що викинув Біблію, нахилився і підняв книжку. Ще одна моя маленька перемога.

Вдень мої сусіди багато палили і скаржились на життя. Сигарети у в'язниці дозволені, але ув'язнені не мають на них грошей. Тому вони принижено просять у наглядача крізь віконечко-годівницю дати трохи тютюну. У відповідь – лайка, погрози... Я попросив співробітників з волі принести мені сигарет. Що б сказали у моїй церкві, дізнавшись, що я даю людям цигарки? Але мені хотілося вберегти їх від гірших прикрощів.

В сусідній камері сиділи дві жінки – старша віком і зовсім юна, років сімнадцяти. У неї на два боки стирчали смішні косички. Вона й попросила:

– Начальнику, дай покурити!

– Ну, ти мене дістала! – з брудною лайкою закричав наглядач і витягнув дівчисько з камери. Він одягнув їй кайданки і за руки повісив дівчину на ґрати. Він бив її кийком так зосереджено, ніби рубав дрова. Спершу дівчина мовчала, потім почала скиглити, а далі – ридати. Наглядач кинув її і пішов бити її сусідку, а вона, висячи на руках, усе тихенько плакала...

Одного ранку я почув у коридорі ніби дівочий голос. Але з металевим гуркотом відчинилися двері нашої камери і до нас вкинули хлопчика років дванадцяти.

– А ти чого тут? – запитав я.

– Кіоски грабував...

Пізніше я з'ясував, що зголоднілий підліток о шостій ранку хотів дістати з віконця кіоску пачечку сиру, але його помітив міліційний патруль. Коли пустили дим через протигаз, він підписав зізнання, що пограбував три кіоски, які міліція хотіла йому приписати. Хлопчик Юрко розповів, що живе з мамою і вітчимом, які пиячать. Юрко, щоб купити харчі, краде кольоровий метал – мідні дроти з електростовпів. Якось з дружком вони вкрали шість алюмінійових каструль, здали їх заготівельникам і на ці гроші майнули з Черкас до Києва. У поїзді їхали без квитків, у Києві спали під мостом, обідали у благодійній їдальні. Зате кружляли на каруселі, якої у Черкасах немає, їздили у метро. У Києві Юрко почувався щасливим. Коли він розповідав про Київ, його очі блищали.

У камері сидів наркоман, який почав вчити хлопчика, як в тюрмі вберегтися від гомосексуалізму, як ховати тютюн, з ким ділитися харчами. Я молився, щоб мої діти ніколи не чули такої науки. Потім я почав читати Юркові Біблію. Я вибирав з неї цікаві історії. Він слухав і поволі відкривався переді мною. Якось він запитав:

– А ви були в Америці?

– Був, і не тільки там... В різних країнах...

– Там, мабуть, у всіх авта чужинських марок?

Для мешканця України авто чужинської марки є ознакою заможності. А я за таку марку потрапив за ґрати.

– А Бог – великий?

– Дуже великий.

– А Бог може сказати, щоб мене випустили?

Коли я повернувся до камери після зустрічі з адвокатом, хлопчик сидів без одягу і читав Біблію. У камері були воші і одяг забрали на прожарювання. Наркомана теж кудись забрали, ми були удвох і могли вільно говорити про важливі речі.

– Я псалми читав, – сказав Юрко. – Можна, я ще почитаю?

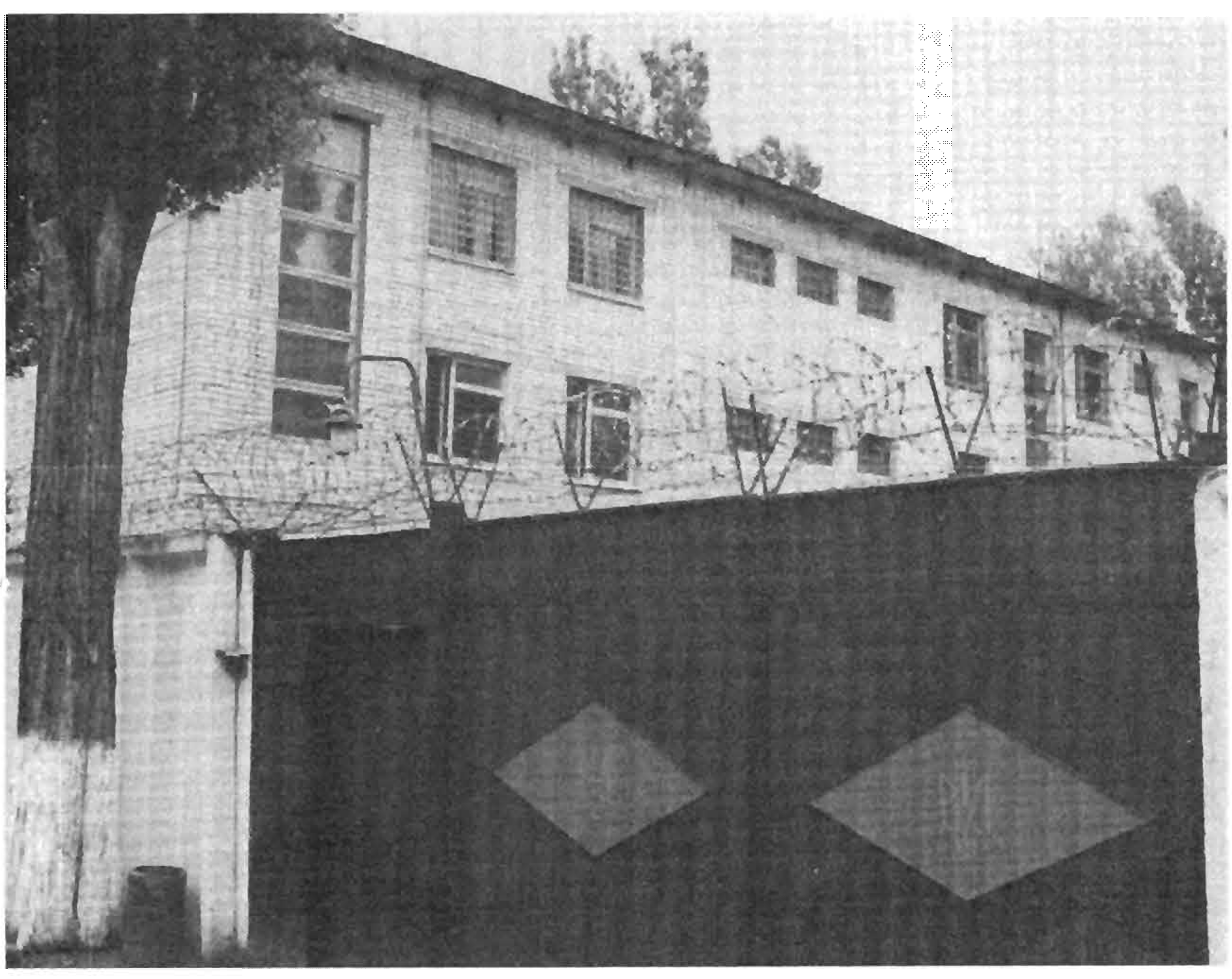
Він читав тільки Псалтир і не хотів читати нічого іншого з Біблії. Ніби загадав, що його випустять, якщо він тричі прочитає Псалтир. Він прочитав вже 117 псальмів, коли загримів засув і хлпчикові звеліли збиратися з речами. Я сказав йому:

– Візьми мою Біблію. Ти її більше потребуєш. Тільки бережи...

Коли я зустрівся зі слідчим, то запитав у нього про долю Юрка.

– Він – рецидивіст, пограбував десять кіосків, – сказав слідчий.

(Закінчення на стор. 17)

Черкаси: місце попереднього ув'язнення затриманих міліцією.

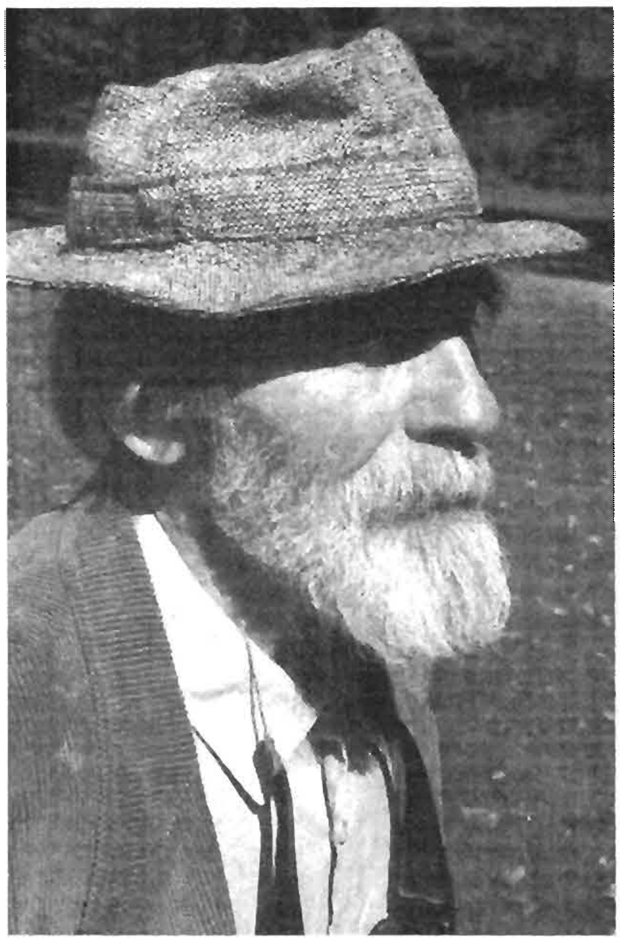

Після ув'язнення Ф. Хмельковський в супроводі адвоката виходить на волю.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Відкритий океан

Штрихи до портрета поета-письменника Василя Барки, якому 16 липня виповнюється 93 роки

Письменник Василь Барка

Колись, багато років тому, він замкнувся в Кестскільських горах і творив, творив, творив... Світ ловив його і... таки спіймав. Нині Василь Барка, після тяжкої недуги живе, в старечому домі в містечку Ліберті, неподалік Глен-Спею, у штаті Нью-Йорк.

Природна річ, приходять різні зміни, але, як запевняє головний опікун нашого видатного поета, відомий мистець Зенон Голубець, „славна резиденція письменника Василя Барки залишається недоторканою", тобто буде культурним заповідником. Бо хто бачив цей приватний „храм" – мініятюрну кімнатку 2 на 4 метри на відпочинковій оселі „Верховина", того не міг не вразити цей контраст – „невимірность" його генія й „вимірність" його обійстя.

Аскетична, за критеріями земними, до щему вбога кімнатка, де помістилися ліжко, письмовий стіл, шафа для книжок... Та й це „багатство" не належало професорові - його люб'язно подарували письменникові господарі „Верховини" в пожиттєве користування.

Тут він був до чернечого аскетизму невибагливим. Для більшости – диваком, для декого – святим. „Я немаєтний: і місця робочого немає. Дістаю світлицю: не зрівняються мармурові палати в палацах", - писав колись про себе. Увесь його „посаг" – на небі, в царстві духа. „Не збирайте багатств на землі"- цю біблійну мудрість професор проніс через усе своє життя.

Василь Барка – автор 20 томів - есеїв, поетичних та прозових збірок, філософських трактатів, перекладених багатьма мовами світу. Та ще томів стільки ж – у рукописах, які чекають на свій час. Його твори – це унікальний океан (до речі, одна з поетичних збірок інтимної лірики так і називається „Океан"), який потребує особливого, не лише інтелектуально-філософського чи естетично-духовного осмислення, але й знання контексту, всесвіту буття письменника.

„Ми всі живемо тепер, найбільше, по всякій матеріалістичності... Ми стали модерними язичниками, занедбавши неосяжні духовні сфери... Сфери, що відділили людину від усього тваринного світу. Сьогодні ми знову заглиблюємося в цей світ, з його дикою нудьгою, порожнечою, злобою й злиденною сірістю дня..." – сказав він ще в 1965 році в інтерв'ю радіостанції „Свобода" й ніколи не зрадив своїм принципам. Ось чому, напевне, так важко бути в Америці Василем Баркою. А стати ним, особливо в Америці сьогоднішній, - просто неможливо. В глибинах Барчиного „океану" легко насолодитися мелодикою загадкових образів, звуків, тверджень, але в ньому й неважко заблукати, якщо не визначитись, який вітер тобі попутній, а то й потонути, якщо знехтувати тими істинами, які завжди „відділяли людину" від „плавучого матеріалу".

Коли письменникові за 90, заведено брати інтерв'ю – осмислювати минуле, загадувати на майбутнє. Особливо ж у того, хто багато пережив, перестраждав і багато важить для цілого світу. Одначе Василь Барка після важкої недуги спілкується зі світом переважно монологами внутрішніми.

Останнє ювілейне публічне інтерв'ю, яке вдалося відшукати, він давав на своє 85-ліття: „Йду на дев'яностку. В таких літах колись в Україні діди мали зелену бороду і ходили з двома костурами, а я ще з бородою білою..., та все ж відчутна старече розхитаність, але зберігається душевна ясність...". Сьогодні професорові (як шанобливо називає його громада) - 93. Він і нині має білу бороду мудреця та просвітлений погляд пророка.

Коли йшли до нього, щоб привітати, і пробиралися крізь ліс інвалідних візків, боячись (по молодості, напевне), зазирнути у вічі тим, хто в них сидить,- згадалося Дантове: „Лиши надію, кожен, хто сюди заходить...". Данте, щоправда, не уточнює, з якого боку порогу слід залишати її, цю надію. Професор Барка, мабуть, міг би відповісти на той сумнів найкраще , бо має до „Божественної комедії" пряме відношення: він написав на цю тему блискучу кандидатську дисертацію. І коли після сенсаційного захисту лекційна заля Московського університету вибухнула оваціями, немов у театрі, науковий керівник побіг на пошту, щоб відбити до Риму дантезнавцям телеграму про народження нової концепції стилю „Божественної комедії" Данте. Та радянська пошта телеграми не прийняла – потрібні були якісь дозволи всесильного КДБ.

Багато про що хотілося б розпитати Василя Барку. Але „інтерв"ю" навіть найближчих йому людей виходять дуже короткими. Приятелі, котрі частенько провідують професора, якось сказали, що збираються в Україну, на святкування 10-ліття незалежности, й запитали, що передати. Він приклав руку до серця та, схиливши голову в напівпоклоні, почав добирати слова... А потім махнув рукою й винувато всміхнувся своїми небесної мудрости очима. Відповідь, напевне, слід було б прочитати в них: „Передайте мій сердечний уклін...". І ці слова не мали б нічого спільного із знеціненою патетикою. Бо мають присмак зовсім іншої ностальгії:

Я хочу рідну бачити країну,
Вернутись до її порога...
Жити в ній віднині і до смерті...

Мрія Барки, якій не суджено здійснитися.

Він ввірвався в Україну „Жовтим князем" – надзвичайної сили епічним полотном про український Голокост 1932-1933 років. Лесь Танюк, котрий переклав повість російською мовою й сприяв екранізації, сказав тоді, що „кожен рядок Василя Барки, навіть найстрахітливіший, - це сувора правда, страшна правда про час і про нас..." Фільм "Голод-33" побачила й вжахнулася Україна, а за нею й весь світ. А ще раніше французька преса писала: „Жовтий князь" своїм трагізмом людини та силою словесного втілення більше заслуговує на Нобелівську премію, ніж роман норвезького письменника Кнута Гамсуна „Голод", за який йому в 1920 році присуджено премію Нобеля".

...На схилі літ, зачинившись у своїй глен-спейській „келії", Барка, розповідають, полюбляв смажити каштани. І не тому, що вони навіювали йому мрії про Париж, в якому колись хотів пожити (будучи остарбайтером, навіть пробував перейти німецько-французький кордон, але був заарештований), той запах навіював йому гіркі спомини – смаженими каштанами рятувався Василь Очерет разом з односельцями від голодної смерти в страшному 33-му.

У його житті було багато гіркоти. З дружиною, славною актрисою, його розлучила війна. Назавжди. Вона померла від раку легенів, залишивши єдиного їхнього сина Юрка. Лише кілька років тому батько з сином зустрілись, довго вдивляючись один в одного, пробували віднайти щось спільне. Кажуть, тепер особливо, Василь Барка щодня пробує адресувати синові листи, а син пише рідко й частіше (напевне, щоб не травмувати батька своєю російською) - англійською мовою.

Василь Барка любив цитувати німецького поета Фрідріха Шіллера, зокрема про нещасну, але чисту душу, яка, гинучи, мріє про кращі часи, коли впадуть у ціні золоті корони, а піднімуться золоті серця – з правдою.

„Правда" Василя Барки, на жаль, для багатьох і сьогодні незбагненна – можливо, тому, що для зовнішнього ока він ніколи не був одновимірним, ніколи не був абсолютно чиїмось. Кілька років поспіль, у дощі й морози, він самотужки викладав із неотесаного гірського каміння кількасотметрову огорожу довкола глен-спейського католицького храму, хоча не був католиком.

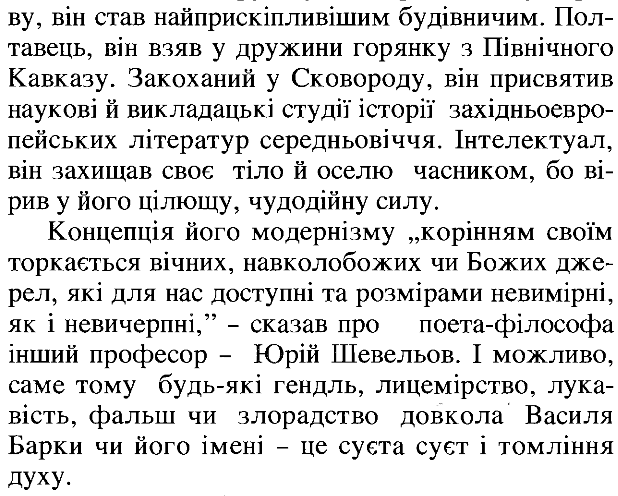
Коли в селі споруджували православну церкву, він став найприскіпливішим будівничим. Полтавець, він взяв у дружини горянку з Північного Кавказу. Закоханий у Сковороду, він присвятив наукові й викладацькі студії історії західньоевропейських літератур середньовіччя. Інтелектуал, він захищав своє тіло й оселю часником, бо вірив у його цілющу, чудодійну силу.

Концепція його модернізму „корінням своїм торкається вічних, навколобожих чи Божих джерел, які для нас доступні та розмірами невимірні, як і невичерпні," – сказав про поета-філософа інший професор – Юрій Шевельов. І можливо, саме тому будь-які гендль, лицемірство, лукавість, фальш чи злорадство довкола Василя Барки чи його імені – це суєта суєт і томління духу.

Понад півстоліття тому, стоячи на руїнах повоєнної Европи, Василь Очерет вдивлявся , як на тлі небокраю, багряного від заграв згарищ, йдуть, узявшись за руки двоє дітей і співають. „Надіюся, глядячи на цих дітей: минає час звірів, надходить людський час. Бо хіба можуть люди завжди залишатися демонами?"-записав він тоді.

Минули десятиріччя, діти виросли. Але чи став кращим, добрішим, „людськішим" світ, який вони вибудували?

Катерина Кіндрась,
Ґлен –Спей, Н. Й.
Фото: З. Голубець

Василь Барка розповідає...

Дорога до Поета

Моя подорож до Америки розпочалася із гомінкого Нью-Йорку, осяяного сонцем, зусібіч омитого чистими водами. Та думками линула до Ґлен-Спею, де мала відбутися зустріч із Василем Баркою – одним із найвизначніших українських поетів XX століття. Його твори торкнули серця і уми мільйонів читачів світу, виходили вони у престижних видавництвах США, Франції, Італії, Німеччини. А для України донедавна це ім'я було заслонено „залізною завісою" совєтської імперії. І тільки тепер, у незалежній українській державі, ми пізнаємо цього талановитого апостола Духу і Правди, – його біографію і творчість вивчають українські школярі.

Ґлен-Спей – зелений рай. Мальовничі краєвиди дуже нагадують українські Карпати. А біля охайних осель – рідні квіти: рожі, мальви, чорнобривці. Минаємо вулиці Тараса Шевченка, Богдана Лепкого, Івана Франка, Василя Стефаника. На поштових скриньках – традиційні українські прізвища. Чуємо українську мову. Затишно у старовинній гуцульській церкві, спроєктованій та оздобленій архітектором Аполінарієм Осадцою. Ікони розписані видатним іконописцем Петром Холодним. Щонеділі тут відбуваються Богослуження. Трохи далі видніється чудова споруда православного храму. На українському цвинтарі – оригінальні пам'ятники з журливими написами любови і туги. Ой як багато нашого цвіту відійшло тут за межу вічности...

Й ось нарешті – вікна кімнати, під дахом в оселі „Верховина", де жив Василь Барка. Це приміщення належало Українському Братському Союзові. Тут віддавна проводились національні свята, фестивалі. Перед центральною садибою – чудове погруддя Івана Франка.

Виявилось, що Василь Барка вже тут не живе. Після серйозного серцевого нападу він лежав у лікарні, а згодом мав крововилив, після якого виник ряд проблем – паралізована права частина тіла... Свій 93-ій липень видатний поет зустріне в опікунському центрі „Горіхова гора", що у місті Ліберті.

Добра приятелька Василя Барки мисткиня Таня Осадца згодилася супроводжувати мене. Поет одразу впізнав знайомих, але і я відразу зрозуміла, що стан його здоров'я не дає мені права зайвий раз втомлювати його, і тому я не виконаю прохання земляків, працівників музеїв, вчителів: не візьму ні автографів, ні інтерв'ю з автором „Жовтого князя". До сліз було боляче, що майстер слова, поет-модерніст, який досконало володів багатствами рідної мови, плекав і збагатив її, перекладав з німецької, французької, італійської, англійської, – сьогодні мовчить...

На другі відвідини на фотографіях, які я привезла з України, Василь Барка упізнав Івана Дзюбу, і радісно повторював це ім'я, показуючи пальцем на фото. Згодом ми дали йому блокнот із надписом – „Вітаю Україну". Барка з великим зусиллям, лівою рукою написав несмілі, але дорогі для нас літери автографа.

Та вже на третій раз при зустрічі Василь Костянтинович вихопив у нас з рук свіжий номер тижневика „Свобода" і фотографії, де ми зафіксували нашу попередню зустріч. Цих дорогих йому речей він не випускав з рук і положив у шухляду лікарняного столика.

Квіти на день народження.
Поруч з Василем Баркою – Святослава Ященко

Я щаслива, що вдалося побачити мистця, до творчости якого вічно ітимуть люди, Поета, що освяченим словом відтворив драматизм української історії, усе життя віддавши відродженню Християнської України.

Низький уклін усім, хто доглядає і лікує достойного сина України. Так багато милих, добрих облич серед працівників опікунського центру, – незалежно від віку і раси. Вони уважні і прихильні до нього. А сам „Васіль", як його тут називають – невибагливий, скромний, і таким був завжди.

Велика подяка шанувальниці і найкращій декляматорці поезій Василя Барки Ярославі Гунчак, а також вчительці з України Марічці Петрівській, які відвідують письменника. Дуже важливо, щоб частіше звучала біля нього рідна мова, щоб навідувалось більше тих, що читають його твори і знають їх неоціненну силу.

Святослава Ященко,
голова Тернопільського обласного відділення Українського фонду культури, Заслужений працівник культури України

Настав час...

(Закінчення зі стор. 15)

– А ви застосовуєте протигази?

– Не вигадуйте! – обурився слідчий. З певного часу він звертався до мене на „ви", тому що дізнався про утворення у Великій Британії комітету в моїй обороні. Надійшли також листи зі США, інших країн.

Адвокат при зустрічі написала записку: „За тисячу „баксів" вас випустять". Я відмовився.

До камери вкинули людину старшого віку, робітника. Він вкрав дошку. Саме збирався їхати на село допомагати на городі. Ввечері на вулиці його вдарили по голові і забрали гроші. Тоді він вкрав дошку, щоб продати і купити квиток. На базарі його з дошкою затримали. Дошка була з державної житлової контори. Чоловіка затримали другого червня, а дванадцятого, коли ми зустрілися в камері, його рідня ще не знала, що він тут. Він тривожився, що має з собою ключа від помешкання, а тому почав стукати у двері. Наглядач закричав:

– Какая сука стучіт?

Загримів засув. Робітник радісно став навпроти дверей.

– Мені треба до слідчого, – сказав він наглядачеві.

– Я тєбє слєдчий! Виході! – крикнув наглядач. Чоловік переступив поріг і тієї ж миті ударом кийка попід ноги його збили на підлогу. Коли побитого чоловіка вкинули до камери, він спершу плакав, а потім надовго заснув.

Наступного ранку наглядач гукнув мені:

– С вещамі на виход!

Старий робітник попросив мене повідомити про нього родині. Він мастив палець крейдою зі стіни і, озираючись на наглядача, поспіхом писав на чорній обкладинці книжки. Від свіжого повітря паморочилась голова. За спиною з гуркотом зачинилась залізна брама.

Я подзвонив до родини в'язня, але число телефону було невірне... Старий помилився...

* * *

P.S. Подібні порушення прав людини відмічені й в інших областях України, тому 27 червня уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова звернулася до обласних прокурорів із поданням щодо недоцільности масового ув'язнення людей. Ніна Карпачова заявила протест з приводу того, що людей затримують на тривалий строк, не дозволений законами, утримують в нелюдських умовах і піддають катуванню. Ніхто з винних у цих порушеннях прав людини не притягається до відповідальности, тому що новий Кримінальний кодекс України, який передбачає кримінальну відповідальність за катування людей, набуде чинности лише з 1 вересня 2001 року. Тимчасом нелюдське поводження зі затриманими за умов безкарности набуло в Україні небувалого поширення. Тепер, повідомила Н. Карпачова, в місцях попереднього ув'язнення міліції та слідчих ізоляторах перебуває понад 44 тисячі осіб.

Концерти Квартету ім. М. Леонтови-

Квартет ім. М. Леонтовича відкрив 72-ий сезон Фестивалю камерної музики. Обидва концерти, 10 і 24 червня, в Мюзік Мавнтен, Конн., відбулися під зорею 30-ліття ансамблю, в якому залишився тільки один член-засновник – челіст Володимир Пантелеєв. Інші давніші члени – це альтист Борис Дев'ятов та скрипаки Олег і Петро Криси, які міняються кріслами у проводі ансамблем.

В концерті 10 червня Квартет ім. Леонтовича включив у програму Квартет з опусу 74, ч. 1. Гайдна, який пройшов з великим успіхом під проводом Петра Криси. Головним твором був Квартет а-моль Брамса під проводом Олега Криси, що вніс у виконавську манеру елемент особистого контакту. Цілий твір звучав лірично, у теплих плинних тонах, що слухачі прийняли з великим ентузіязмом. Решту програми поділяв заслужений гобоїст Берт Люкареллі, який уже двічі виступав з Квартетом Леонтовича в попередніх сезонах. Вони відіграли Квартет для гобою Моцарта та квінтет Доніцетті „Фантазія на тему Люкреція Борджія". Між творами Моцарта й Доніцетті була прем'єра п'єси англійського композитора Дж. Фінзі „Інтерлюд". Твір написаний та вперше виконаний у 1936 році, триває 12 хвилин і виповнений імпресіоністичним матеріялом, в якому драматична напруга не широкої амплітуди, а музика втримана в пасторальній ідилії.

В програмі другого концерту, 24 червня, центральним твором був знову ж симфонічно бурхливий Фортепіяновий квартет Брамса, в якому партію фортепіяно виконав лавреат нагороди Вена Клайбирна 1966 року Барри Снайдер. Цей квартет найпопулярніший з Брамсової камерної музики, з її містерійно-романтичною 2-ою частиною „Інтермеццо", в якій почуття ліричної артерії композитора виконавці передали досконало. А живе мадярське „Рондо аля чінґареза" викликало бурхливу овацію.

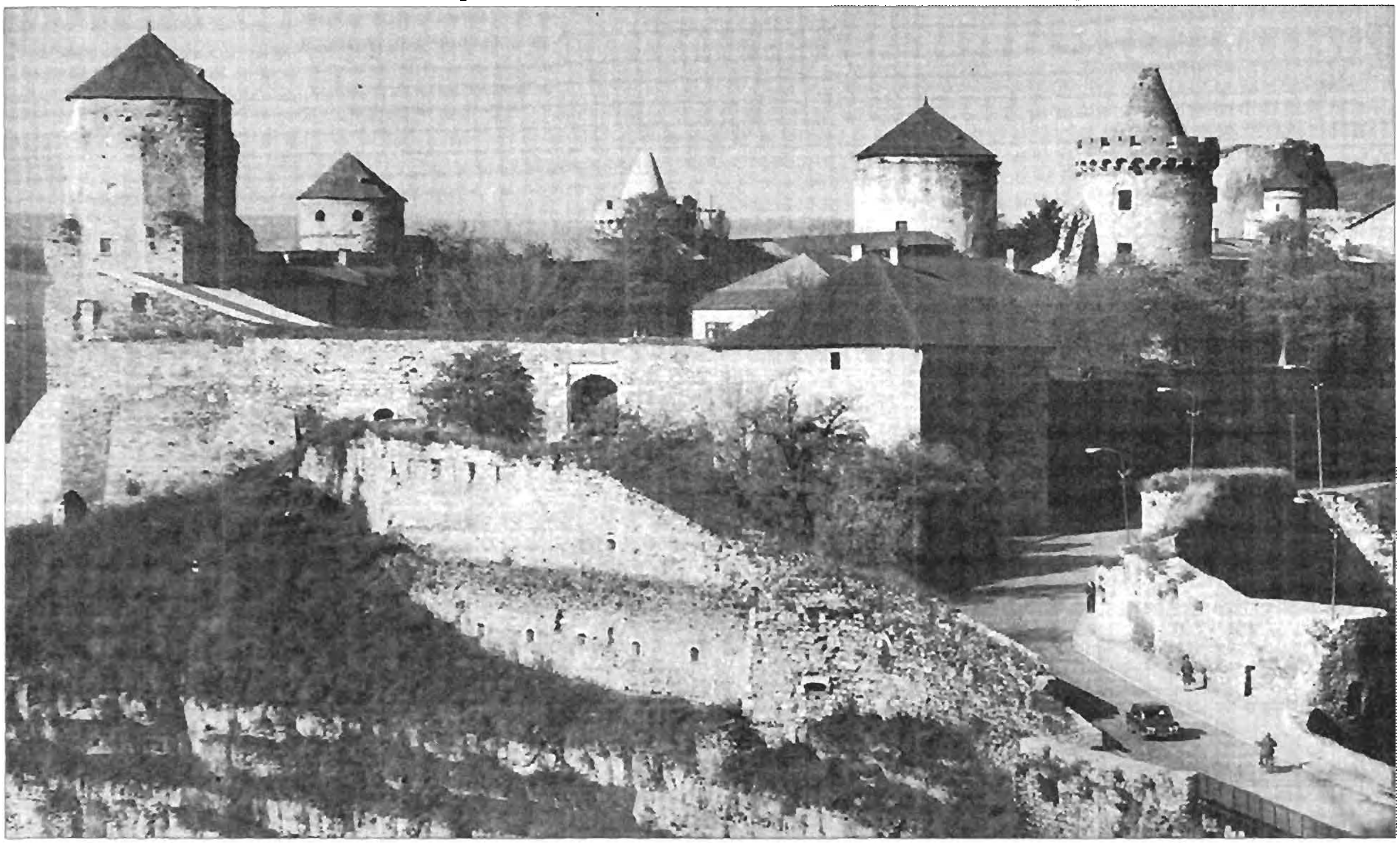
Два крайні твори були під проводом Олега Криси. Він, як перший скрипак, має домінуючий вплив на виконавську манеру ансамблю. У виконанні 1-го Квартету Бетговена помітний всевладний натиск до втримання характеру кожної частини твору. Як перша частина чарує своє складною мотивною витонченістю, так повільна частина знаменито виражена соковитою звучністю.

Знову ж Третій квартет Шостаковича з 1946 року показує особливий талант композитора придушити гістерію несмачного патосу. Аллеґро нон троппо – це танок жаху, котрий композитор колись назвав „Розбурхані сили війни". Остання частина похмура й повна запитів. Тут музиканти були заанґажовані в інтенсивну гру протягом п'ятичастинного твору і знайшли потрібні кольори, характер і темпо. Ще один вальор ансамблю – це виведення середніх голосів з наданням їм властивої персональности.

Квартет ім. Леонтовича у вересні відкриє зимовий сезон 2001–2002 в Лондоні, Англія, а в жовтні в МАТІ Українського Інституту Америки.

Богдан Марків

Мальовнича Україна: Кам'янець-Подільський

Кам'янець-Подільський заслужено називають одним з найромантичніших міст України. Перші згадки про нього походять з XI століття. Відтоді місто було знаним осередком української, польської, литовської і вірменської культур. І кожна залишала у ньому свої архітектурні пам'ятки. Серцем міста є стара фортеця, яка теж веде свій початок з XI століття. Але її вежі зведено за проєктом італійця Каміліюса у XVI ст. З фортеці прокладено підземний хід до Хотина на Дністрі. З містом фортецю з'єднує замковий міст, який називають „турецьким", тому що він був відновлений турками, коли вони володіли містом. Кам'янець-Подільський і його фортеця оголошені державним історико-архітектурним заповідником. Тут безупинно тривають реставраційні роботи. На світлині: Кам'янець-Подільська фортеця.

Фото: Л. Хмельковський

СПОРТ

Легка атлетика

В Лозанні 5 липня завершилися змагання серії „Золотої ліги", на яких українські легкоатлетки вибороли повний комплект нагород.

Чемпіонка світу Інга Бабакова посіла перше місце у стрибках у висоту з результатом 2.02. Срібло в бігу на 400 метрів з бар'єрами дісталося Тетяні Терещук-Антіповій. „Бронзу" в бігу на 100 метрів здобула Жанна Пінтусевич. А переможницею в цій дисципліні стала леґендарна Меріон Джонс.

Ж. Пінтусевич та І. Бабакова не брали участи в чемпіонаті України, що завершився в Києві. А от Тетяна Терещук, окрім нагороди в Швайцарії, стала ще й чемпіонкою України у своїй дисципліні.

Баскетбол

Збірна України розпочала підготування до чемпіонату Европи, що пройде восени цього року в Туреччині. Незважаючи на фінансові проблеми, які є у команди внаслідок відсутности державного фінансування (як виявилося, ніхто не вірив, що наші баскетболісти проб'ються у фінал Евро-2001 і, відповідно, грошей на підготовку до нього не дали), команда все-таки зібралася.

Збори почалися 2 липня і покищо проходять без баскетболістів клюбу „Київ", які відлетіли до Лос-Анджелесу на підготовчі ігри Summer Pro League.

До збірної кандидати клюбу „Київ" приєднаються в Італії, де на початку серпня в рамках підготовки до Евро-2001 відбудеться турнір за участю Туреччини і Греції. До цього збірна гратиме з 14 по 21 липня в Єгипті, а після Італії полетять до Риги, щоб зіграти контрольні ігри проти Латвії, Росії і Хорватії.

Головний тренер збірної Геннадій Защук вважає, що є можливість провести подібний турнір також у Києві, якщо знайдуться на це гроші.

Фехтування

Збірна команда України в змаганнях на шпазі виборола „золоті" нагороди чемпіонату Европи, що проходив у німецькому місті Кобленці. В фіналі 7 липня українці перемогли німецьких фехтувальників з рахунком 45:40.

Золото виборoли українські фехтувальники Олександер Горбачук, Дмитро Крюченко, Максим Хворост та Дмитро Чумак.

На шляху до фіналу українські мушкетери були сильнішими за команди Ізраїлю, Швеції та Франції.

Тренери збірної розраховують в цьому чемпіонаті також на нагороди у змаганнях на шаблі, як в особистій, так і в командній першості у чоловіків.

Футбол

В суботу, 7 липня, стартував 11-ий чемпіонат України. Більшість фахівців впевнені, що майбутня першість буде цікавішою, ніж попередній чемпіонат. Щонайперше це стосується боротьби за чемпіонство. Хотілося б, щоб чемпіонат 2000-2001 року, що закінчився, став першим кроком до відновлення інтриги у національному чемпіонаті, і не лише в боротьбі „Шахтаря" та „Динамо", а й інших команд, які мають свої амбіції.

У захоплюючу боротьбу за „золото", як і в минулому чемпіонаті, включаться головні конкуренти – „Динамо" та „Шахтар", а також і „бронзовий" переможець першості „Дніпро". Підопічні В. Лобановського будуть доводити, що вони у чесній боротьбі виграли чемпіонат, а команда Прокопенка спробує взяти реванш за остаточну поразку в кінці чемпіонату.

Уже в другому колі, 15 липня, обидві команди гратимуть в Києві і це буде одне з провідних змагань першого кола.

Можливо, за найвищі місця поборються і львівські „Карпати", що суттєво підсилилися і тренерським складом і гравцями. Також мають можливість поборотися за місце в п'ятірці кращих київський ЦСКА, „Металурги" з Донецька та Маріюполя. Перед закінченням чемпіонату про свої наміри включитися в боротьбу за нагороди заявляв і харківський „Металіст", який очолив Михайло Фоменко. Але останнім часом з табору харків'ян надходить інформація про те, що в команді почалися фінансові негаразди.

В суботу, 7 липня, грали 6 пар команд. Гра „Таврія" – „Карпати" призначена на 11 липня.

* * *

Перший тур одинадцятого чемпіонату України з футболу не приніс несподіванки. Чемпіони України та головні претенденти на чемпіонство, донецький „Шахтар"7 липня грали з новачками вищої ліги – „Поліграфтехнікою" та „Закарпаттям". Перемоги з рахунками відповідно 5:0 та 5:1 потішили серця вболівальників „Динамо" та „Шахтаря".

* * *

У Донецьку 9 липня завершився фінальний турнір чемпіонату України гравців 1984 року народження. Перемогу у ньому здобули юніори київського „Динамо", які у фіналі грали з другою командою донецького „Шахтаря". Рахунок – 2:1.

Третє місце посіла команда донецького „Шахтаря".

Календарець тенісових турнірів – 2001

1–3 вересня	– крайові чемпіонати УСЦАК – Союзівка
15–16 вересня	– клюбовий турнір КЛК – Союзівка
6–7 жовтня	– осінній турнір „Тризуба" – „Тризубівка"

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 421-го Відділу УНС

З днем 1-го серпня 2001 року Відділ 421-ий злучиться з Відділом 444 -им, секретарем якого є:

АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

Mr. Al Kachkowski
126 Simon Fraser Cresent
Saskatoon, SK S7H 3T1
(306) 374-7675

„СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклами

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи рекламні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на тел.:
(973) 292-9800, дод. 3040

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road Kerhonkson, New York 12446
845 626-5641 www.soyuzivka.com – e-mail sqss@aol.com FAX 845 626-4638

Табори і майстерні на Союзівці влітку 2001 р.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Табір 1 – від неділі, 22 липня, до суботи, 4 серпня
Табір 2 – від неділі, 5 серпня до суботи, 18 серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів віком від 8-16 років, харчування і нічліг — оплата за дитину:

для членів УНСоюзу – 580 дол. за повний навчальний час,
для не членів – 630 дол. за повний навчальний час.
Оплата для викладачів – 225 дол. від дитини.
Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.

Директор: Рома Прийма-Богачевська.
Інструктори та асистенти:
Борис Богачевський, Андрій Цибик, Христя Їжак, Орландо Паґан.
Приймаємо не більше як 60 учасників. Нікого не приймаємо без дозволу Р. Прийми-Богачевської і не менше, як на два тижні.

СПОРТОВА ШКОЛА ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ

Спортові табори: плавання, гри копаного м'яча, теніс, відбиванка для дітей від 6 до 18 років.

Табір 1 – від неділі, 22 липня, до суботи, 28 липня.
Табір 2 – від неділі, 29 липня, до суботи, 4 серпня.
Табір 3 – від неділі, 5 серпня, до суботи, 11 серпня.
Табір 4 – від неділі, 12 серпня, до суботи, 18 серпня.
*** Табір 4 відбудеться залежно від кількости зголошень:**

харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 265 дол. за повний тиждень,
для не членів – 315 дол. за повний тиждень.
Додаткова оплата для інструкторів – 100 дол.
Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.
Приймаємо не більше як 45 учасників.

Зголошення до всіх таборів і майстерень повинні бути зроблені заздалегідь. Місця надаються згідно із зголошеннями та одержанням 75 дол. завдатку від дитини/від табору. Належиться оплата в сумі 75 дол. від дитини/від табору (крім забавний час„Чемного"), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

За дальшими інформаціями просимо звертатися до управи СОЮЗІВКИ.

Оплату за харчування і нічліг можете подати через банкову кредитну картку, чеком або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба виписати чеком на Союзівку – „Таборова оплата". Наша оплата підвищена з огляду на вищі забезпеченеві кошти.

Під гігієнічним оглядом, всі необхідні медичні довідки і листи-дозволу мусять бути доставлені не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина стратить місце в таборі. Не дозволяється жодних вийнятків!

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! М
ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Поминальне Богослуження за спокій душ

св. п. Дарії, Володимира, Юрія й Ігоря СТАРОСОЛЬСЬКИХ

буде відправлено
в п'ятницю 27 липня 2001 р. о 6-ій год. вечора
в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й.

Презентація книжки
Ігоря Старосольського "Крутими дорогами"
відбудеться 27 липня 2001 р. о 7-ій год. вечора
в "Ґражді" (Гантер, Н. Й.)

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
смерти нашої найдорожчої і ніколи незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

АННИ ШНУРІВСЬКОЇ

з дому ДОМІНКА

яка відійшла у вічність 22 липня 2000 р.
в Тернополі, Україні.

Залишила у глибокому смутку:
мужа – ПЕТРА
двох доньок – ОКСАНУ з мужем ЮРІЄМ ТАРНАВСЬКИМ
– ГАЛЮ з мужем ЮРІЄМ ГАВІЛЕЙ
внуків – НАТАЛЮ і МАРКА ТАРНАВСЬКИХ

Будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
в Україні:
в церкві св. Михаїла в Тернополі;
в церкві св. Миколая в с. Котузів;
в соборі Зарваницької Матері Божої;
в церкві св. Йосафата у Воррені, Миш.

Про молитви за спокій душі Покійної
просить муж ПЕТРО і родина

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ОГАЙО
ділиться сумною вісткою, що у вівторок, 3 липня 2001 р.
відійшов у вічність наш шановний колега і довголітній член УЛТПА

бл. п.

д-р медицини

ВОЛОДИМИР ШКІЛЬНИК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Духа в Акроні, Огайо, а відтак на українському цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Найщиріші співчуття складаємо:
дружині – НАДІ
сестрам – МАРІЙЦІ ЛЕЩИШИН, АНІ ҐАЛУДЗІ, НАТУСІ КІНҐГАМ з їхніми родинами.
тещі – ОЛЕНІ КРАВЦІВ

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями й знайомими,
що 3 липня 2001 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

проф. д-р ВАСИЛЬ ЯЩУН

емеритований професор Пітсбурзького університету, дійсний член НТШ, член УААУП, член американських наукових установ.
Нар. 24 січня 1915 р. в с. Шнирів, п. Броди.

ПОХОРОН відбувся 7 липня 2001 р. з церкви Христа Царя на цвинтар св. Марії, Fox Chase, Філядельфія.

В глибокому смутку:
дружина – МАРІЯ
доньки – ІРИНА ЛЯКВІНТА з чоловіком і дітьми
– ОЛЬГА БЕЛЛІСІНІ з чоловіком і дітьми
пасербиця – ХРИСТИНА ТОМКЕНС з чоловіком і дітьми
ближча і дальша родина в Америці, Україні і Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

Просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

ГОЛОВНА УПРАВА
ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА США І КАНАДИ
ділиться сумною вісткою зі своїм членством, друзями по зброї та українською громадою, що в Торонто, Канада
10 липня 2001 р., на 80-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

АНДРІЙ КУРИСЬ

„Жук"

Колишній старший вістун УПА, член Об'єднання кол. Вояків УПА США і Канади.

Дружині й родині Покійного складаємо щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УПА США і КАНАДИ
та
УПРАВА ВИДАВНИЦТВА „ЛІТОПИСУ УПА" В КАНАДІ

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою зі своїм членством та українською громадою, що в Торонто, Канада, 7 липня 2001 р., проживши 76 років відійшов у вічність

бл. п.

СТЕПАН БАБЯК

„Орленко"

кол. вояк Української Повстанської Армії, довголітній член Об'єднання кол. Вояків УПА (ОкВ УПА), довголітній голова Крайової Управи ОкВ УПА Канади та член Видавничого Комітету „Літопису УПА".

Дружині й цілій родині Покійного складаємо щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

У сьому болючу річницю смерти мого дорогого і незабутнього МУЖА

бл. п.

скульптора

МИХАЙЛА ЧЕРЕШНЬОВСЬКОГО

відбудеться **ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ**

у п'ятницю, 20 липня 2001 р., о 8-ій год. ранку

у церкві св. Юра в Нью-Йорку,

В цей день, дорогі друзі, приятелі та знайомі, згадайте Його у своїх молитвах.

Дружина Людмила

У СУМНУ ПЕРШУ РІЧНИЦЮ І ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ
відходу у Вічність моїх дорогих батьків

бл. п.

ЛІДІЇ ОСІНЧУК

і

бл. п.

РОМАНА ОСІНЧУКА

були відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

у церквах:

- св. Юра у Нью-Йорку;
- соборі св. Юра у Львові;
- св. Бенедикта в Анкоредж, Аляска.

Просимо згадати Покійних у молитвах.

ЮЛІЯНА ОСІНЧУК з родиною

Повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що
в неділю, 22 липня 2001 р., о год. 1-ій по пол.
на цвинтарі св. Андрія Первозваного
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

відбудеться

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на гробі

св. п.

ЛІДІЇ К. ҐЕЧІ

з дому МОРАВЕЦЬКА

Муж – ДАМ'ЯН, син – СТЕФАН, доньки – МАРІЙКА, ДАРЦЯ і ОКСАНА
з їх родинами

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ
на вічний спочинок довголітньої голови і
почесної голови Союзу Українок Америки

бл. п.

ІВАННИ РОЖАНКОВСЬКОЇ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

за спокій душі Покійної
у церкві св. Юра в Нью-Йорку, 28 липня 2001 р., о год. 8:30 ранку

Після відправ запрошуємо на поминальні сходини,
які відбудуться у приміщенні Т-ва „Самопоміч"
при 98 Друга Авеню, (між 5-ою і 6-ою вул.) в Нью-Йорку.

В пам'ять покійної Іванни Рожанковської, просимо
складати датки на ФОНД ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

**За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає**

Ділимося сумною вісткою, що 8 травня 2001 р. відійшла
у вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.

ПАРАСКЕВІЯ ЗІТИНЮК

з дому ВІРСТЮК

нар. 24 квітня 1915 р. в м. Жаб'є на Гуцульщині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 12 травня 2001 р. в церкві св. Михаїла в Дженкінтавн, Па. і на Lawnview Cemetery, Jenkintown, PA.

Залишені у глибокому смутку:
дочка – МАРІЙКА з чоловіком ПЕТРОМ
сини – МИКОЛА
– ІВАН з дружиною ДЖЕНЕТ
внуки – МИХАЙЛО
– ДЖІЛ
– ДЖУДІ
правнуки – НИК
– КАТІ
сестри – ЕВДОКІЯ
– КАТЕРИНА
– ВАСИЛИНА
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 1 червня 2001 р.
відійшла у вічність

бл. п.

МАРІЯ ДОЛГА

з дому ПЛАВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 червня 2001 р. в українській церкві св. Андрея, в Пармі, Огайо.

Залишила в глибокому смутку:
чоловіка – ЄВГЕНА
доньку – ОЛЮ
сина – АНДРІЯ з дружиною БІРҐІТ
внуків – ТАМАРУ
– ОЛЕКСАНДРА
– МИКОЛУ
сестер – ГАЛЮ, ТОНЮ і ОЛЮ
братанка – СЕРГІЯ з дружиною АҐАТОЮ
ближчу і дальшу родину.

Вічна Її пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і
знайомих,що після довгої і важкої недуги, 5 липня 2001 р.
помер у Філядельфії на 55-му році життя

бл. п.

мгр ЗЕНОН МАТЛА

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 8 липня 2001 р. у похоронному заведенні Насевичів, при 109 Іст Табор вул. у Філядельфії,

ПОХОРОН у понеділок, 9 липня 2001 р., о год. 10-ій ранку з церкви Благовіщення, Мелрозе Парк, на український цвинтар у Факс Чейсі.

Залишені у смутку:
дружина – ОКСАНА
дочки – АЛЕКСАНДРА з мужем КЛЯВДІЄМ
– НАТАЛКА
– АНДРЕЙКА
брат – ВОЛОДИМИР з дружиною МАРТОЮ і дітьми
тети – ОЛЕНА з мужем БОГДАНОМ КАЗАНІВСЬКИМ і дітьми
– ОЛЬГА ПОЧАПСЬКА з родиною
швагер – д-р РОМАН ЦИБРІВСЬКИЙ з дітьми
швагерка – ЛІДА ПАКУЛА з мужем і дітьми
тесті – д-р МИХАЙЛО і ОЛЬГА ДИМІЦЬКІ
ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Для вшанування пам'яти бл. п. Зенка, просимо
ласкаво замість квітів складати пожертви на дітей Чорнобиля.

Вічна Йому пам'ять!

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС) ділиться зі своїм членством та українською громадою сумною вісткою, що в понеділок, 25 червня 2001 р. з волі Всевишнього, відійшов у вічність в місті Саратога, Каліф.

св. п.

МИКОЛА КУЛЬЧИЦЬКИЙ

нар. 10 липня 1913 р. у Львові, Галичина

Співак, артист та театральний адміністратор, член хору ім. М. Леонтовича та хору Нестора Городавенка, актор в театрі О. Карабіневича та адміністратор Ансамблю Українських Акторів під мистецьким проводом Володимира Блавацького. Член правління ОМУС-у від 1975 до 1978 р. Активний в українському громадському житті.

Славна і вічна Йому пам'ять!

Залишеним в смутку Дітям, Внукам і Правнукам Управа ОМУС-у складає свої найщиріші співчуття!

....

Родина просить складати свої ласкаві пожертви для вшанування пам'яті Покійного на потреби ОМУС-у, які можна пересилати на адресу: Володимира Кавка 2415 Devon Ln., Drexel Hill, PA 19026-1001

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім.ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ з прикрістю повідомляє своїх членів і громаду про відхід із цього світу нашого члена

бл. п.

д-ра мед.

ВОЛОДИМИРА ШКІЛЬНИКА

3 липня 2001 р. в Акрон, Огайо

Складаємо найщиріші співчуття Його рідним,
дружині п. НАДІЇ ШКІЛЬНИК,
сестрам МАРІЇ ЛЕЩИШИН, АНІ ҐАЛУДЗІ
та д-р АНАСТАЗІЇ ШКІЛЬНИК
і їхнім родинам

УПРАВА НТШ-А

З безмежним жалем і сумом повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 3 липня 2001 р. упокоївся в Бозі на 75-му році життя наш найдорожчий МУЖ, БРАТ і ШВАҐЕР

бл. п.

д-р медицини

ВОЛОДИМИР ШКІЛЬНИК

нар. 24 листопада 1925 р. в Перемишлянах,
колишній старшина 1-ої УД УНА

ПАНАХИДА відбулася 6 липня 2001 р.
ПОХОРОН в суботу, 7 липня 2001 р. з церкви св. Духа в Акроні, Огайо на цвинтар свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Горем прибиті:

дружина	– НАДІЯ
сестри	– МАРІЯ ЛЕЩИШИН з мужем ПЕТРОМ
	– АННА ҐАЛУҐА з мужем ЛЮБОМИРОМ
	– д-р АНАСТАЗІЯ ШКІЛЬНИК-КІНҐГАМ з мужем ДЖИМОМ
теща	– ОЛЕНА КРАВЦІВ
шваґер	– ІГОР КРАВЦІВ з родиною
сестрінки	– АНДРІЙ ЛЕЩИШИН з дружиною ЛАДОЮ
	– ХРИСТЯ ҐАЛУҐА ЛУПІЧУК з мужем АНДРІЄМ
	– ЮРКО ҐАЛУҐА
	– СЛАВКО ҐАЛУҐА з дружиною ДАНЕЮ
	– МАРТА ҐАЛУҐА-SCHIFFER з мужем ФРАНКОМ
вуйки	– РАФАЇЛ САЛАМОН з дружиною ВАСЮНЕЮ
	– ВАСИЛЬ САЛАМОН, Торонто

Замість квітів на могилу Покійного родина просить складати пожертви на:
„Ukrainian Catholic Education Foundation"
2247 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622-4828
or
The Studite Monastery Orphanage in Univ, Ukraine
c/o Self-Reliance Ukr. Credit Union, 2351 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Ділимося сумною вісткою, що 26 червня 2001 р. відійшов у вічність, на 89-му році трудолюбивого життя наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

інженер-архітект

ТЕОДОЗІЙ ДЯЧОК

пластовий діяч і художник.
Нар. у Гадинківцях Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 30-го червня 2001 р. в катедрі Пресвятої Родини у Вашінгтоні, ДК, а відтак на цвинтар Сідер Гил.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	– СТЕФАНІЯ
донька	– ЛЯРИСА з мужем ГЕЛЬМУТОМ ВІЛЬДОМ
сини	– ОРЕСТ з дружиною ОЛЬГОЮ ШАЙДОЮ
	– ДАРІЯН з дружиною МІРТОЮ ПЕРЕЙРА
внуки	– ТЕОДОР, ОЛЕКСАНДРА та КАТЕРИНА ВІЛЬД
	– МАРКО, АНДРІЙ та МАТВІЙ ДЯЧКИ
	– ОЛЕКСАНДЕР і ХРИСТОФЕР ДЯЧКИ

ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу Покійного родина просить складати пожертви на Фонд Допомоги Постраждалим Дітям і Сиротам Чорнобильської аварії:
HELP US HELP THE CHILDREN
2118-A Bloor Street West, Suite 200, Toronto, Ont., Canada, M6S 1M8
Tel.: (416) 604-4611
or direct donations over the internet:
http://www.chornobyl.ca/page-donation-1.html

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 3 липня 2001 р. відійшла у вічність

бл. п.

ЕВГЕНІЯ „КОТЯ" ГОЛУБОВИЧ

нар. 24 травня 1918 р. у Львові, Україна

Донька українського композитора бл. п. Василя Барвінського і піяністки Наталії Пулюй-Барвінської. Вдова по бл. п. Юрієві, який помер у 1978 р.

Залишені у смутку:

доньки	– НАТАЛІЯ ЯРНСТЕД з чоловіком БО
	– ХРИСТЯ САДІҐІЯН

ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Україні, Польщі, Німеччині, Австралії і Австрії, приятелі і знайомі.

Вічна Їй пам'ять!

Покійна ціле своє життя рятувала бездомних котів, тому родина просить складати датки в пам'ять Покійної на: ARA PROJECT SAVE-A-CAT
P.O. Box 434, COS COB, CT 06830-0434

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок 10 липня 2001 року відійшла у вічність на 95-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, наша улюблена „БІСЯ"

бл. п.

СТЕФАНІЯ ІВАНЧУК

з НЕВ'ЯДОМИХ

нар. 24 грудня 1906 року у Струсові, Україна

ПАРАСТАС відбувся в четвер, 12 липня 2001 року в похоронному заведенні Aston–Basagic у Гантері, Н. Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 13 липня в церкві св. Івана Хрестителя в Гантері, а опісля на цвинтарі в Elka Park, N Y

У глибокому смутку залишилися:

син	– АДРІЯН ІВАНЧУК з дружиною ЛИЛІЯН
донька	– ЛЮБА з чоловіком ЯРОСЛАВОМ ФЕДУНОМ
синова	– ІРЕНА ПЕТРІ (ІВАНЧУК)
внуки	– ДАРІЯ і РОДЬО ІВАНЧУКИ
	– ВОЛОДИМИР і НАТАЛКА ІВАНЧУКИ
	– ОРЕСТА і АНДРЕЙ ФЕДУНИ
	– НАТАЛКА з чоловіком СТЕФАНОМ ВОЙЦІЦКИМ
правнуки	– ЙОСИФ, ЄЛИСАВЕТА, ТОМА, ХРИСТИНА і АЛЕКСАНДРА ІВАНЧУКИ, АДРІЯНА ВОЙЦІЦКА та

ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!